Влада - Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України №53 (803) ♦ Середа, 23 березня 1994 року ♦ Ціна договірна

ДО ВИБОРІВ ЗАЛИШИЛОСЯ 4 ДНІ

ПОЛЕ КЛИЧЕ

ХЛІБОРОБА

Весна для хлібороба — пора великих сподівань і надій. Бо кажуть, як посієш, так і пожнеш. Тож і поспішають трудівники Бирлівки закласти міцну основу під майбутній урожай. Ще кілька днів — і вийдуть у поле сівачі.

— Ми взимку не сиділи склавши руки, — розповідає голова правління місцевого колгоспу Микола Гнатович Вовк. — Діставали де тільки могли пальне. Маємо його на сьогодні вдосталь, щоб на високому агротехнічному рівні провести весняно-польові роботи. Механізатори постаралися — всю техніку поставили на лінійку готовності. Але й досі всі підрозділи господарства — від бухгалтерії до столярного цеху — живуть посівною.

Хочу зазначити, що люди в нашій Бирлівці беручкі до роботи, дружні. Вони не з тих, хто пасе задніх. Восени ми вчасно і без втрат впоралися з усім комплексом польових робіт, зокрема зібрали вагомий урожай зернових, цукрових буряків. А нині, як і всі, потерпаємо неабияк від того, що в колгоспній касі нема готівки, щоб виплатити людям зароблене. Не кажучи вже про придбання техніки чи добрив. Та не втрачаємо оптимізму. А це — головне.

На знімках: один з кращих бирлівських механізаторів Микола ЛУК'ЯНЕНКО. На славу потрудились на ремонті техніки слюсарі Микола ВОВК та Юрій КОЛЯДА.

Фото С. КОВАЛЬЧУКА.

Драбівський район
Черкаської області.

Два мітинги — дві ідеї

Одного дня з інтервалом у кілька хвилин на майдані Незалежності в Сумах відбулися два мітинги, присвячені виборам до Верховної Ради України. Своєрідне змагання між Рухом і прибічниками комуністичної ідеї завершилося вочевидь на користь останніх.

Якщо організатори «рухівського мітингу» з технічних засобів мали лише старенький мегафон, то комуністів, як у недавні добрі часи, обслуговувала спецмашина зв'язку. Доки збирався народ, з гучномовців далеко довкола линули хрестоматійні мелодії про Леніна, партію, Жовтень і т. ін.

Особливе пожвавлення і сплеск пристрастей у присутніх спричинив чималий планшет з фотознімками розкішних дво- і триповерхових особняків, які збудовані або будує сумська еліта в престижному районі міста. «Забули» викривачі лише при цьому, що цілковита більшість володарів аж до заборони КПУ носили біля серця партквитки, та й сьогодні до демократів не мають ніякого відношення.

Обидва мітинги ухвалили резолюції, спільне в яких тільки одне, — заклик до городян 27 березня взяти участь у голосуванні і зробити правильний вибір.

Голосуємо кулями?

Пізнього вечора в місті Красний Луч обстріляно вікна квартири кандидата в народні депутати України Володимира Воровицького. Ніхто не постраждав.

Як повідомив голова міськради Георгій Савченко, на оперативній нараді, в якій взяли участь представники правоохоронних органів, окружних виборчих комісій, вирішено взяти під захист усіх кандидатів у народні депутати України та членів їхніх сімей.

Тієї ж ночі підпалено двері до квартири редактора міської газети «Красный Луч» Миколи Войцехівського.

Чули дзвін...

«Останкіно» з посиланням на російське інформаційне агентство (РІА) сповістило: в Севастополі 20 березня прокотилися багатотисячні мітинги на підтримку рішення Президента Республіки Крим провести опитування мешканців півострова. Насправді то були зустрічі кандидатів у депутати Верховної Ради України і ВР Криму з виборцями. Як повідомив нашому кореспондентові заступник начальника Ленінського райвідділу міліції Севастополя Анатолій Олійник, на одній з цих зустрічей, організованих Компартією Криму, було близько 120 осіб, на другій, ініціатором якої став новостворений блок «Севастополь—Крим—Росія», щонайбільше — 80 осіб. Анатолій Олійник закликав журналістів бути правдивими у поданні інформації, навіть якщо вони — прихильники яскраво виявлених проросійських ідей.

Продиктовано в номер

Твою руку, арміє

23 березня Президент України, головнокомандувач Збройними Силами Л.Кравчук, міністр оборони В.Радецький, керівники військових відомств прибули в ПрикВО. Вони візьмуть участь у полковому табельному навчанні з бойовою стрільбою в окружному учбовому центрі. Це перший огляд бойових рядів армії України і водночас поглиблене ознайомлення усіх зацікавлених сторін з реальним станом і потенціалом Збройних Сил, з проблемами українського війська, взаємодії з місцевими органами влади, у контексті соціально-економічних проблем, які постали нині перед народом. Щоб виробити «тактику» конструктивної взаємодії і співпраці з військовими підрозділами на навчання, на зустрічі з військовослужбовцями—рядовими і командирами прибули представники Президента з усіх областей України.

Динаміка важлива і в політиці

Польща і Україна прагнуть тісного партнерства і протягом найближчих місяців додадуть динаміки двосторонньом контактам. Так оцінили результати україно-польських переговорів, що відбулися у Варшаві, глави зовнішньополітичних відомств двох сусідніх країн А. Зленко та А. Олеховський. Принципи такого партнерства визначає спільна декларація, підписана міністрами. Вони також поставили свої підписи під міждержавним договором про взаємну охорону та облаштування поховань і пам'ятників жертвам війни й репресій. Вирішено заснувати змішану групу експертів, яка найближчим часом має розробити графік здійснення конкретних проектів україно-польського співробітництва.

Одне розпорядження на чотири області

Представники Президента України в Дніпропетровській, Донецькій, Запорізькій і Луганській областях видали спільне розпорядження про додаткові заходи по збільшенню обсягів взаємних поставок товарів народного споживання. На ряді підприємств, які випускають ці товари, зазначається у розпорядженні, тривалий час перебуває без руху значна кількість готової продукції. Цим серйозно ускладнився фінансовий стан підприємств.

Щоб запобігти подальшому загостренню кризових тенденцій в економіці чотирьох областей, представники Президента свідомо пішли на організацію взаємовигідних поставок товарів народного споживання. Це буде робитись під контролем спеціальних робочих груп з кооперації.

Без ліків, зате з меблями?

На сесії Запорізької міської Ради депутат Анатолій Соколов навів сенсаційні факти: гроші, призначені на ліки, витратили на придбання нових меблевих гарнітурів імпортного та вітчизняного виробництва для кабінетів керівників райвідділу охорони здоров'я, дитячої лікарні та пологового будинку. Голова міськвиконкому Олександр Головко призначив комісію для перевірки почутого.

— Якщо ці факти підтвердяться, — зазначив у виступі перед депутатами представник Президента України в Запорізькій області Юрій Бочкарьов, — інакше, ніж злочинними, такі дії назвати не можна. Адже з початку року ми не змогли профінансувати 14 мільярдів карбованців на харчування в лікувальних закладах і 15 мільярдів — на придбання медикаментів...

Створили конфедерацію... без сербів

Документи про створення боснійської мусульмано-хорватської федерації та встановлення конфедеративних відносин між цим новим державним утворенням і Хорватією підписано днями у Вашингтоні. У церемонії підписання взяли участь голова президії Боснії А.Ізетбегович, голова боснійського уряду Х.Силайджич, представник боснійських хорватів К.Зубак, а також Президент Хорватії Ф.Туджман. Боснійські серби в переговорах у американській столиці участі не брали.

Зустрічі міністра

Президент України Л. Кравчук прийняв міністра оборони США У. Перрі. Відбулася бесіда, головною темою якої було обговорення шляхів реалізації Тристоронньої угоди, підписаної Президентами України, США і Росії у січні цього року в Москві, а також домовленостей, досягнутих під час недавнього візиту Л. Кравчука до США. Йшлося про «денуклеаризацію» України і надання їй справжніх гарантій безпеки і матеріальної компенсації. Було підкреслено, що Україна чітко виконує власні зобов'язання: до Росії вже відправлено другий ешелон з ядерними боєголовками. Під час зустрічі було заявлено, що Україна перестає бути ціллю для стратегічних ракет США. Не менш важливе питання, яке також обговорювалося, — розвиток співпраці наших держав у рамках програм економічного співробітництва і конверсії оборонних підприємств.

З іншого боку, як відзначив після переговорів з делегацією США віце-прем'єр В. Шмаров, котрий відповідав на запитання журналістів разом з головою Комісії Верховної Ради з питань оборони і державної безпеки В. Лемішем, Росія своїх зобов'язань не виконує. Досі звідти не було жодного відправлення до нашої держави пального для АЕС. І хоча керівники Росії обіцяють справу виправити, це може призвести до небажаних наслідків і, у кінцевому рахунку, до тимчасового зупинення виконання Україною Тристоронньої угоди.

Під час зустрічі У. Перрі з міністром оборони України В. Радецьким ними був підписаний документ про внесення поправки до Угоди між Міністерством оборони України та Міністерством оборони США щодо забезпечення України матеріально-технічними засобами, послугами та здійснення відповідної підготовки персоналу у зв'язку з ліквідацією стратегічної ядерної зброї від 5 грудня 1993 року. Згідно з поправкою допомога Україні з боку США буде збільшена зі 135 мільйонів доларів США до 185 мільйонів доларів.

У Центральній виборчій комісії по виборах народних депутатів України

Одна з примітних особливостей, які відрізняють нинішні вибори від усіх попередніх, свідчать про відкритість і демократичний характер процесу, — участь у них офіційних спостерігачів від багатьох іноземних держав та ряду міжнародних організацій. 18 березня голова Центральної виборчої комісії Іван Ємець вручив іноземним гостям посвідчення, якими засвідчено їх повноваження офіційних спостерігачів.

Перше посвідчення офіційного спостерігача було вручено Надзвичайному і Повноважному Послу Італії в Україні Вітторіо Клаудіо Сурдо.

Посвідчення також одержали перший секретар посольства Угорщини Дьордь Варга, спостерігачі з Канади, представники НБСЄ, Європейського Союзу, Українського конгресового комітету Америки.

На церемонії вручення виступив посол Італії Вітторіо Клаудіо Сурдо. Він відзначив, що представники іноземних держав бачать помітний прогрес у демократизації України. Свідченням цього є і добрі відносини, взаєморозуміння між Радою НБСЄ та Центральною виборчою комісією, і діяльність під час виборів офіційних спостерігачів. Власне, це форма співробітництва, яку світова громадськість розцінює як зближення України з іншими демократичними країнами. Пан Сурдо висловив надію, що народ України зробить 27 березня свій вибір.

Подякував за увагу української сторони до діяльності офіційних спостерігачів і представник організації «Вибори в Канаді» Андре Бушард.

— У цих акредитаційних посвідченнях, — сказав він, — символ прагнення України провести вибори демократично і вільно. Тож приємно усвідомлювати, що й ми можемо долучитися до цього процесу.

З пошти

Може, декотрим відмовитись...

На новий парламент покладається велика надія на вихід з глибокої кризи. Та сам процес виборів має свої складності. У кожному з виборчих округів зареєстровано по 5 кандидатів у депутати і більше. З великого списку претендентів може бути обраний не кращий, а випадковий кандидат. Може, варто окружній виборчій комісії запропонувати декотрим претендентам зняти свої кандидатури?

Іван БРИЗГАЙЛО.
Київ.

Дізнатися про кандидатів усе

Багато хто має намір не брати участі у виборах. Така форма пасивного протесту ще дужче погіршить наше життя. Пропоную на виборчих дільницях вивішувати буквально всі перевірені відомості про претендентів на депутатський мандат. Не треба голосувати за самовпевнених, гордих. Такі уже будували «світле майбутнє». Приватна власність на землю, виробництво, підприємництво — це наш порятунок.

П.АЛЕКСЄЄВ, директор фірми.
Дніпропетровськ.

Депутатам-пустомолотам — ні!

На минулих виборах я голосував за незалежну демократичну Україну, але не за таку, яку ми маємо нині — живемо дедалі гірше. А ті, хто довів нас до такого життя, покинули свої пости й живуть собі спокійно та ще й висувають свої кандидатури в депутати знову. Та їх судити треба! Я обов'язково прийду на вибори і з задоволенням викреслю з бюлетеня нинішніх парламентаріїв. Ну що вони ще можуть зробити? Їх тягне до парламенту власна корисливість, а не бажання зробити щось для народу. Пустомолоти!

Василь ЛЕНТЯЄВ.
Козацьке
Бериславського району
Херсонської області.

Парадокси демократії

Місцеві корумповані структури теж висунули своїх кандидатів. Немає сумніву, що їм усе-таки вдасться пролізти в депутати. Оце буде парадокс демократії, коли мало відомі широкій громадськості представники корумпованих структур гордо сидітимуть в одних рядах з відомими борцями з мафією!

Костянтин БІЛОУС.
Кременчук
Полтавської області.

Перш за все — порядність, компетентність

Кожного свідомого й чесного громадянина України сьогодні хвилює, яким буде майбутній парламент, чи буде він здатний вивести нашу державу з кризи. Це стане можливо, якщо до влади прийдуть компетентні фахівці, глибоко порядні люди, які вболівають за долю України. Саме за таких кандидатів до нового парламенту я й закликаю всіх віддати свої голоси.

Зиновій ГАРДЕЦЬКИЙ, учасник війни.
Тернопіль.

У кожного свій типаж

Людина 30—50 років, інженер, керівник середньої ланки державного підприємства або державної установи, безпартійний, висунений групою виборців — такий найтиповіший «портрет» кандидатів у депутати в Запоріжжі.

А згідно з даними соціологічного опитування, проведеного напередодні виборного марафону Центром соціальних ініціатив міста, виборці-запоріжці уявляли «портрет» своїх депутатів дещо інакший. Так, перевагу віддавали чоловікам середнього віку, але обов'язково спеціалістам у сфері економіки або юриспруденції. Найменшу довіру тоді виборці висловили гуманітарній та технічній інтелігенції. А ще — жінкам...

Докладно проаналізувавши соціально-демографічну структуру кандидатського корпусу міста, Центр соціальних ініціатив (це громадська організація) переконався у доцільності проведення запланованих ним тематичних інформаційних зустрічей для кандидатів. Перша з них була присвячена питанням ходу приватизації державної та комунальної власності в області та місті.

На жаль, залишається констатувати, що більше, ніж із сотні кандидатів, висунутих у Запоріжжі, на зустріч прийшло десь третина. Одиниці представляли «найтиповіших кандидатів». Отримати інформацію з перших уст та відповіді на запитання від керівників регіонального відділення Фонду держмайна, управління у справах приватизації комунальної власності облдержадміністрації та Фонду комунальної власності Запоріжжя прийшли «нетипові» кандидати.

А найактивнішим учасником зустрічі стала жінка, а саме кандидат у народні депутати по Ленінському виборчому округу № 181 Олександра Кужель, генеральний директор «Незалежності» українсько-канадського спільного підприємства з надання аудиторських послуг. Вона звернула на себе увагу не тільки «гострими» запитаннями, а й рішучістю. Жоден із кандидатів, що перебували у залі, не насмілився у цей відповідальний час боротьби за депутатські мандати взятися за розв'язання проблем багатодітної сім'ї, яку виселяють з гуртожитку тресту «Запоріжжитлоцивільбуд». А ось Кужель привселюдно пообіцяла молодій мамі та її дітям сприяти у розв'язанні конфліктної ситуації. А трохи згодом вона ж повідомила присутнім про ідею підприємців Запоріжжя — відродити єдиний у місті дитячий кінотеатр «Ровесник». Не так давно його закрили, а приміщення передали під міський шаховий клуб, що змушений був поступитись арендованим приміщенням новоутвореному металургійному банку.

Володимир ДУПАК.
Запоріжжя.

Законодавче кермо доручимо здоровим

Спостерігаючи за виступами кандидатів у депутати по телебаченню, телевізійні міжпартійні «тусовки», фахівці з психіатрії майже безпомилково виокремлюють 10—20 відсотків «своїх клієнтів». За теорією вірогідності стільки ж їх може опинитися й у майбутньому парламенті.

Бо Закон про вибори не вимагає, щоб кандидати були фізично і психічно здорові. А всюди ж, куди б ви не влаштовувалися на роботу, вимагають подати медичну довідку, для балотування до найвищого законодавчого органу — ні.

У США, на демократію і конституцію яких нині багато хто полюбляє посилатися, культ здоров'я — понад усе. Скажімо, досить було на минулих виборах у США претендентові Біллу Клінтону зірвати голос під час теледебатів, як усі чотири його персональні лікарі весь час після того випадку аж до самого голосування тільки те й робили, що роздавали виборцям замість листівок на користь Клінтона медичні довідки про стан свого протеже. Мовляв, із здоров'ям у нього все о'кей. А для Дж. Буша початком кінця перебування його у центрі політичної арени став випадок, коли, будучи в Японії, Буш знепритомнів. Жодні аргументи, мовляв,це грип, не подіяли на виборців.

Народні обранці, переконаний, мають бути здорові, щоб продуктивно працювати над законами і домагатися від виконавчої влади їх реалізації.

Крім того, хотілося б застерегти виборців від формальних підходів в обранні парламентаріїв за суто анкетними даними. У виборчому бюлетені буде написано дуже мало — прізвище, рік народження, посада і місце проживання. Тому виборцям напередодні 27 березня я порадив би знайти можливість ознайомитися хоча б з біографіями і програмами кандидатів, зустрітися з ними, почитати їхні статті. Погодьмося, більше досвіду мають ті, хто працював в органах місцевої влади — від сільської, районної, до обласної. Звісно, цей досвід може бути і позитивний, і негативний, — як для самого обранця, так і для його виборців. Ось вони й мають сказати своє слово. Не лякайтеся, коли по вашому округу зареєстровано кілька десятків кандидатів котрих ви практично не знаєте. Напевне, серед них є чимало порядних і здібних до законотворчості особистостей, котрі досі не мали змоги проявити себе саме на цій ниві, а можливо, просто залишилися в тіні, хоча і концептуальна, і чорнова робота, близька до нормотворчої чи законодавчої, лежала на їхніх плечах. Принаймні якщо вони не пройдуть на цих виборах до парламенту, отримають політичний досвід. Звичайно, якщо ви дасте їм шанс. Тож прийдіть на вибори!

Валерій БЕБИК, кандидат психологічних наук, головний консультант інформаційної служби Президента України.

Нотатки небайдужого

За кого голосувати?

Зустрічає мене колега, питає:

— То що робитимемо?

Попереду вибори, і колега, запитуючи, має на увазі саме їх. Тобто яку позицію щодо виборів найдоцільніше обрати. І взагалі — чи треба на них іти?

На ту хвилину я ще не знав, як його бути, і запропонував товаришеві поміркувати разом.

Для початку розписали можливі варіанти. Їх вийшло три.

Перший. Люди не прийдуть на вибори.

Другий. Люди проголосують за соціалістів і комуністів.

Третій. Народними депутатами поряд із соціалістами та комуністами стануть ще й представники демократичних сил.

Потім почали ці варіанти оцінювати.

Перший визнали за найгірший для спільної справи.

Наша громадянська пасивність здатна остаточно загнати Україну в глухий кут, який має назву «економічна та політична залежність від інших держав». Якщо вибори не відбудуться, то й надалі на плечах народу тяжкою ношею висітиме нинішній прокомуністичний парламент, а це означає, що за рік до наступних виборів від України мало що зостанеться. Коли ми бажаємо собі й Батьківщині добра, то повинні піти на виборчі дільниці. І проголосувати. Самий факт нашого голосування означатиме, що нас не задовольняє те становище, в якому опинилися.

Проте ми голосуватимемо не тільки проти теперішнього парламенту, а й за новий парламент.. То кого ми в ньому хочемо бачити? Невже комуністів (соціалістів), які прагнуть й далі зоставатися при владі? Понад сім десятиліть під їхнім керівництвом ми будували комунізм (результати цієї роботи відомі), тепер під цим же керівництвом будуємо ринкові відносини. Як самі добре знаємо, успіхи жалюгідні. Аби остаточно переконатися, з ким маємо справу, можна проголосувати за комуністів (соціалістів) ще раз. Тільки хто гарантує, що, взявши владу до своїх рук, вони знову не заборонять усяку свободу думки і вислову, не вдадуться до терору і не доведуть усім і кожному зокрема, що будь-які перевибори — буржуазна витівка, яку не варто наслідувати? Треба віддати належне більшовикам: уміють «переконувати» народ — не так словом, як зброєю і гратами. Ось тоді усі ми й заспіваємо Лазаря, славитимемо «вождів світового пролетаріату за наше щасливе життя», як уже, на жаль, було.

То чи не час Україні хоч би тепер, хоч один раз обійтися без комуністичного керівництва?

Якщо справді час, то за кого ж тоді голосувати? Недавно у «Вечірньому Києві» було вміщено добірку матеріалів під рубрикою «Передвиборний марафон», серед яких надруковано й чималий список тих кандидатів у народні депутати, які дістали підтримку зборів інтелігенції столиці. Цей список також узгоджено з демократичним об'єднанням «Україна», до якого входять понад сорок політичних та громадських організацій. У нашому розбурханому політичному морі це непоганий орієнтир для виборців. Принаймні є гарантія, що виборець не проголосує за якогось пройду або шовініста. Якщо й інші демократичні видання публікуватимуть подібні списки кандидатів у депутати, можна буде сподіватися на те, що до парламенту потраплять порядні професіонали, реформатори, тобто люди, здатні будувати демократичну Україну.

Отже, тепер ми з колегою знаємо, за кого голосувати, чого й вам, шановний читачу, бажаємо.

Борис СИДОРЕНКО.

ВИБОРИ 94 27 БЕРЕЗНЯ

ЖИТТЯ І ВЛАДА

1. До чого ми прийшли сьогодні

Типова організація роботи парламенту і його функціонування поки що не сприяє економічному розвиткові й демократії ні по суті, бо народ страждає під пресом невдало прорахованих реформ, ні по формі, бо за стандартною фразою у відповідних конституціях «вся влада в країні належить народові» стоїть лише один механізм її реалізації — вибори, референдуми, що дуже нагадує владу «каліфа на годину».

Така форма правління з'явилась не як результат наукового державотворення, а як результат історичних процесів боротьби за владу. Народні депутати чи інші парламентарії не можуть бути водночас і представниками своїх виборців, і їх керівниками при вирішенні переважної більшості питань. Обрані подібно до директора компанії, вони реалізують надані їм владні права згідно з чинним законодавством та загальноприйнятими нормами моралі. Зіставимо рівень життя в будь-якому виборчому окрузі на момент обрання парламентарія, його обіцянки та стан справ на сьогодні. Якщо все суттєво погіршилось, то чого варті його заслуги перед якоюсь установою чи, скажімо, окремою нужденною людиною.

Аналіз системи влади, наприклад, такого велетня сучасного світу, як США, свідчить, що сприятливі для економічної діяльності людей умови створені шляхом оптимізації законів та інвентаризації величезної кількості оригінальних цивільних судових справ — так званого правового прецеденту. Лідер за темпами розвитку КНР має зовсім інші стартові умови і теж робить невеликі кроки, але досягає успіху завдяки точній їх орієнтації.

Відставання наукової організації систем і пріоритетів влади у більшості держав світу від темпів технічного прогресу все більше загрожує людству в цілому. Особливо небезпечна нестабільність, характерна для системи полігамного управління, що утворилася в постсоціалістичних країнах. Для багатьох людей стає привабливим культ одного сильного ватажка.

2. За класичне тривладдя

Сама наука державотворення має дуже глибоку історію, і прогресивна частина людства ледь не віками чекає слушного моменту, щоб реалізувати якийсь наступний крок. З цієї точки зору надії державознавців пов'язані з Україною, де майже одночасно відбудуться перевибори парламенту, прийняття нової Конституції і, можливо, переобрання Президента. Однак дифірамби напруженій роботі, великій кількості прийнятих законів та плідним міжнародним переговорам наших парламентаріїв виглядають «шатами» голого короля з відомої казки. Адже виборці, що ледь зводять кінці з кінцями, бачать і стан справ у державі, і свою безправність.

Причин такому явищу три.

Перша. Людина, як окрема особа, за будь-якого балансу її успіхів та прорахунків робить самооцінку хоч і з невеликим, але завжди плюсом. Адже вона старалася, боролася, творила. А якщо не все вийшло гаразд, то, мовляв, ні у кого не вийшло б краще. Це азн психології.

Друга. Монарх був «намісником бога на землі», вождь був «батьком народів», а парламентарій теж нікому, крім себе, реально не підзвітний. Сумлінна і відповідальність перед партією, бо він завжди може створити «свою» партію, якою можна керувати, а відповідати знов-таки перед собою. Це азн політики.

Третя. Односторонній зв'язок управління від керівного елемента, в даному разі парламенту, до керованих ним структур без постійного зворотнього зв'язку ніколи не забезпечить надійного управління. Це азн теорії оптимального управління біологічними та кібернетичними системами.

Ми впритул наблизилися до вирішення проблеми ефективної структури парламенту, яка забезпечить його роботу за принципом: кожен робить свою справу і кожен підконтрольний рівнозначному за рівнем органові влади.

Одна гілка влади, палата парламенту, зрозуміло, мусить бути законодавчою — Законодавча Рада.

Друга гілка влади, уряд, мусить бути виконавчою — Кабінет міністрів.

Третя гілка влади, палата парламенту, мусить бути контрольною — Контрольна Рада.

Дехто справедливо впізнає у наведеному ознаки класичного тривладдя, про яке йдеться навіть у конституціях та відповідних проектах.

Контрольна Рада оцінюватиме дієвість окремих законів, указів тощо і при появі поганих наслідків для населення та держави миттю зупинятиме їх дію в межах визначених для неї повноважень. Вона не матиме права законодавчої ініціативи, тому не перетвориться на самоконтролюючий орган.

Оцінка роботи Законодавчої Ради та Кабінету міністрів у цілому чи окремо здійснюватиметься за статистичними даними рівня життя в Україні, які будуть опубліковані в пресі і які (наприклад, ціни, зарплата) може перевірити кожен громадянин. Крім того, основні показники розвинутості держави можна буде перевірити по щорічних аналітичних таблицях ООН.

3. І все запрацює, як годинник

Підбиваючи підсумки, можна сказати, що ні прихід до влади партії «ідеальних людей», ні зміна складу парламенту, повна чи часткова, не зупинять кризи та загрози втратити державність.

Першим за важливістю постає питання про ефективну структуру влади як основи нової Конституції.

Подібний контрольний парламентський орган, як останнє слово в державотворенні, діє в Європейському співтоваристві поряд із таким же законодавчим парламентським органом.

Позиції Президента в системі управління, побудований згідно з класичним тривладдям, посиляються через те, що парламент уже не є монолітною політичною силою. Та найважливіше те, що політичне суперництво переводиться у площину оптимального узгодження внутрішніх процесів у державі й зовнішніх, що переважно перебувають у полі зору Президента і де він уособлює державу в цілому.

Оскільки самих зневірених громадян України сьогодні не дуже цікавлять перестановки на верхівці влади, то слід зауважити таке.

Влада при будь-яких негараздах і в будь-якій системі у всі часи жила добре, а єдиний шлях поліпшення життя народу — це внесення в Конституцію механізму безперервної реалізації його прав, якого поки що там нема. На самому верху це здійснюватиме Контрольна Рада, а в усіх інших випадках — розвинута судова система, особливо арбітражні суди.

Саме тоді державні підприємства, відомства, включаючи армію та інші силові структури, будуть визначені в оптимальних межах, повністю забезпечені й відрегульовані, «як годинник». Усі інші, а вони становитимуть більшість, будуть приватизовані. В утвореному ринковому середовищі найважливіше — ринок праці. Його регулювання з боку держави полягає в підтриманні достатнього якісного вибору робочих місць для всього працездатного населення. Це буде засобом забезпечення матеріальних та інших потреб людини, а також засобом піднесення економіки.

Всі люди, що добросовісно працюють для себе і для України, повинні мати пристойний рівень життя, що забезпечує збереження їх людської гідності.

Анатолій СИНИЦИН,
академік Української академії наук національного прогресу.

ХОЧЕШ В ДЕПУТАТИ — ПОВАЖАЙ КОДЕКС

Віктор Симонов, президент фірми «Фіаніт» і кандидат в нардепи України, розпочав свою передвиборну кампанію з заклику до колег боротися між собою на рівні програм, а не з'ясування, хто є хто і який. Прийнятий кодекс етичних норм вимагає стриманої і завжди тільки аргументованої полеміки між кандидатами, що поза сумнівом. Цікаво й інше: кандидати, які підписалися під кодексом, запропонованим Віктором Симоновим, зійшлися на тому, що найперший закон, котрий має прийняти нова Верховна Рада — закон про обов'язкове відкликання тих депутатів, які не виправдають надій виборців.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ.

Репліка

ЗАКОН ПРО «ТАМПАКС»

Якими тільки обіцянками не засипають нас кандидати у народні депутати... Нещодавно по радіо привелося почути виступ одного з претендентів в народні депутати, який запропонував усім жінкам, змушеним працювати в певний період, видавати, звиняйте, широко рекламований «Тампакс». У мене як юриста відразу постало запитання: у який же спосіб шановний кандидат планує здійснити свою обіцянку? Певне не інакше як прийняттям відповідного законодавчого акта. І відразу уявив механізм його реалізації. Напевне він передбачатиме процедуру складання жінками доповідних записок з проханням видати відповідну кількість «Тампаксів», перелік службових осіб, які одержать право вирішувати питання про його видання, порядок повернення використаного засобу та його списання з балансу підприємства і т. ін.

Ахінея чи маразм? І те, й інше.

Шановні співвітчизники! Давайте добре поміркуємо, кого ми обираємо до нашого парламенту, хто завтра керуватиме нашою державою. Щоб не допустити до парламенту дилетантів і просто випадкових людей.

Сергій ДЕМСЬКИЙ.

ХАРКІВСЬКА ОБЛРАДА ЗАСТЕРІГАЄ ПРЕЗИДЕНТА

Голови постійних комісій Харківської облради та її «спікер» В. Тягло звернулися до Президента України з відкритим листом, у якому застерігають Леоніда Кравчука від прийняття таких рішень, які неминуче призведуть до спаду в економіці, соціальній сфері, культурному житті, небезпечні зростанням напруження в суспільстві. В опублікованому в місцевій пресі зверненні зокрема сказано, що в результаті розгляду проектів плану соціально-економічного розвитку і бюджету Харківської області на 1994 рік, розроблених на основі Плану економічного і соціального розвитку України і Державного бюджету України на нинішній рік, можна, на жаль, зробити невтішні висновки, що Україна як держава продовжує сповзати до рівня слаборозвинених країн. Державні показники і нормативи не зможуть забезпечити життєдіяльність багатьох найважливіших галузей господарства області, соціальних програм, транспорту, будівництва. З 14367 мільярдів карбованців доходів, які плановано заробити в області, у її розпорядженні залишаться лише 5523 млрд крб., тоді як тільки першочергові потреби у видатках становлять понад 11 трильйонів карбованців.

Значні (64,6 відсотка) обсяги вилучення із області коштів до Державного бюджету стануть причиною того, що потреби у фінансуванні незавершеного будівництва метрополітену, очисних споруд, шкіл і лікарень будуть забезпечені тільки на 18 відсотків, дотування підприємств автомобільного транспорту — на 20, придбання медикаментів, твердого палива — на 50 відсотків.

Враховуючи все це, підкреслюють депутати облради, потрібно принаймні удвічі зменшити нормативи відрахувань від зароблених на території області доходів, податків і зборів, скасувати податок на добавлену вартість, залишити в області відрахування підприємств, спрямовувані на ліквідацію наслідків чорнобильської катастрофи.

Микола КОСИЙ.

Харків.

«ВИЩЕСТОЯЩЕ ГРАМОТЕЙСТВО» ЧИ ВЕРХОВНА БЕЗГРАМОТНІСТЬ?

Зрозуміло, що відродити в громадському спілкуванні протягом кількох років існування вільної держави чисту українську мову, яку сотні років нівечено царськими циркулярами, емськими указами, сталінськими теоріями і секретними компартійними директивами, неможливо. Потрібні роки освітянської і терпеливої патріотичної просвітянської праці. Але миритися з безграмотністю у наших найвищих державних органах, у найвагоміших державних документах — законах, указах, декретах, назвах державних установ, на радіомовленні і телебаченні — неприпустимо. Як може українська мова очиститися від іншомовного бур'яну, якщо законотворці та урядовці, директори радіо і телебачення, попри численні прохання, нагадування, критику і сатиру, продовжують калічити людей потворами типу «при аналізі» і «при підрахунках», «при обговоренні», «при голосуванні», а довідники, штампи, бланки і печатки розносять світами назви державних комітетів «по нафті і газу», «по використанню ядерної енергії», «по вугільній промисловості», «по гідромеліорації», «по земельних ресурсах», «по матеріальних резервах», «по охороні державних таємниць», «по туризму», навіть «по Державних преміях України імені Т. Шевченка» та незліченними іншими.

Невже телерадіомовній компанії, Кабінетові міністрів чи Верховній Раді важко взяти на роботу кількох грамотних лінгвістів і без редакційного опрацювання ними не випускати в світ жодного документа? Напевне, ні. Але передовсім керівникам треба усвідомити потребу цієї важливої справи. І в редакціях наших газет працюють грамотні люди. Але чи і їм немає коли виписати на аркуші паперу кільканадцять найтиповіших русизмів, завчити напам'ять (зрештою, це зобов'язаний зробити кожний більш-менш тямущий чиновник, науковець чи педагог, а також користуватися словниками) і не припускати поширення мовного бруду серед народу? Є коли, але лінощі, недбальство і століттями формована хохлацька психологія перемагають.

Недавно на сесії Верховної Ради розглядали Закон «Про формування місцевих органів влади і самоврядування». У його проекті (стаття 4) було записано, що виконавчі органи місцевих Рад з питань здійснення делегованих їм повноважень «підпорядковані Кабінету міністрів України», а також виконавчим органам вищестоящих Рад». Проти того «російськомовного» «вищестоящего» в українських законах ведеться боротьба з першої сесії Верховної Ради. Багато хто з народних депутатів пояснював, що в нашій мові нема «вищесидящого», «нижчележащого», «голосноговорящого» чи «спокійносплящого». Українською мовою можна говорити про органи, керівників чи установи вищого або нижчого рівня. Письмово було звернено увагу Комісії у питаннях діяльності Рад народних депутатів, розвитку місцевого самоврядування на припущену в проекті закону помилку і запропоновано її усунути. Проте, як повідомив заступник голови зганої комісії, творці цього закону, юристи Верховної Ради і навіть чиновники Секретаріату ВР наполягали на «вищестоящому». Якщо такого самого рівня «вищестоящих» фахівців і керівників маємо в галузі економіки, фінансів, бухгалтерської і банківської справи, то не дивно, що держава опинилася «лежащою» у глибокій кризовій ямі.

Законотворча безграмотність опинилася у стійкому замкненому колі. Спочатку Верховна Рада, незважаючи на заперечення, записує в законі неграмотну назву «Державного комітету по земельній реформі» чи «Державного комітету по геології». Готуючи проект закону про надра, Комісія з питань екології і раціонального природокористування зняла з назв ці вульгарні граматичні помилки і передала його на розгляд Верховної Ради. Юридичний відділ Верховної Ради, стоячи на боці закону, спротивився «сваволі» комісії і зобов'язав її відновити в проекті всі неграмотні назви. Якщо врахувати, що для значної частини парламентаріїв ближчою до серця є двомовність, російськомовним українським юристам приємніше залишатися «при виконанні вказівок вищестоящих органів по юриспруденції», а ще для частини «ето вообще не вліяет на проізводітельность сельского хозяйства», то грамотних законів ми ще довго не матимемо. Як стверджував голова Комісії у питаннях законодавства і законності, термін «вищестоящий» фігурує в Конституції СРСР та Конституції Української РСР і ніхто не має права викорінювати його із законодавства суверенної України.

О, «вищестоящий» творителю, дай розуму твоїм «низькостоящим» пастирям і вівцям! Допоможи їм розірвати це замкнене коло.

Невже «говорящий» в пустелі!

Михайло ГОЛУБЕЦЬ,
народний депутат України.

КОНЦЕПЦІЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ БЕЗПЕКИ ТА УПРАВЛІННЯ ЯДЕРНОЮ ГАЛУЗЗЮ В УКРАЇНІ

Постанова Верховної Ради України

ПРО КОНЦЕПЦІЮ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ БЕЗПЕКИ ТА УПРАВЛІННЯ ЯДЕРНОЮ ГАЛУЗЗЮ В УКРАЇНІ

Верховна Рада України постановляє:

1. Схвалити Концепцію державного регулювання безпеки та управління ядерною галуззю в Україні.

2. Покласти прийняту Концепцію державного регулювання безпеки та управління ядерною галуззю в Україні в основу законодавства в галузі використання ядерної енергії та радіаційного захисту України.

Голова Верховної Ради України І.ПЛЮЩ

м.Київ, 25 січня 1994 року.

1. ВИХІДНІ ОБ'ЄКТИВНІ УМОВИ

Україна має 14 діючих блоків атомних електростанцій /АЕС/, що репрезентують одну з найбільших ядерно-енергетичних програм у Європі /п'яте місце після Франції, Великобританії, Росії та Німеччини/. В Україні функціонують п'ять підприємств по добуванню та переробці радіоактивної руди. Близько п'яти тисяч закладів та підприємств використовують джерела іонізуючого випромінювання, більш як 2600 підприємств використовують майже 105000 радіоізотопних приладів. Крім того, є проблема поводження з радіоактивними відходами /РАВ/ та їх захоронення.

Таким чином перед Україною постає невідкладне завдання — забезпечити безпеку використання ядерної енергії, радіаційно небезпечних технологій та речовин за будь-яких варіантів розвитку або згортання ядерної енергетичної програми. Особливою проблемою є те, що сьогодні в Україні використання ядерної енергії, радіаційно небезпечних технологій та речовин здійснюється, по-перше, в умовах недостатньої законодавчої бази, а по-друге, за наявності недосконалих державних та господарських структур.

Слід підкреслити, що створення відповідної організаційної структури використання ядерної енергії, радіаційно небезпечних технологій та речовин є передумовою вирішення всього комплексу проблем безпеки ядерної галузі.

2. СТРУКТУРА ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ

При розробці структури державних органів необхідно використати досвід, нагромаджений у державах з розвинутою атомною енергетикою, максимально враховуючи вже існуючі в Україні державні структури.

Досвід у забезпеченні безпеки використання ядерної енергії, радіаційно небезпечних технологій і речовин передбачає наявність:

— законодавчої бази, яка регламентує будь-яку діяльність у галузі використання ядерної енергії, радіаційно небезпечних технологій та речовин;

— державного органу /органів/, який здійснює управління об'єктами атомної енергії /ОАЕ/;

— системи державного регулювання і нагляду за дотриманням правил і норм безпеки на об'єктах атомної енергії і підприємствах, які використовують радіаційно небезпечні технології та речовини, та видачі дозволів /ліцензій/ на виконання робіт у цій галузі;

— експлуатуючої організації /ЕО/ для об'єктів атомної енергії, яка несе повну відповідальність перед суспільством і державою за їх безпечну експлуатацію.

Враховуючи світовий досвід і рекомендації міжнародних організацій, для виконання функцій експлуатуючої організації має бути створена Державна енергокомпанія /енергокомпанії/. Експлуатуюча організація здійснює свою діяльність на господарській основі і пов'язана з постачальниками проекту, обладнання, послуг тільки договірними зобов'язаннями. Законодавчими, фінансовими та іншими засобами слід уникати прямих чи непрямих варіантів адміністративної залежності експлуатуючої організації від постачальників.

Недоцільним є покладення функцій експлуатуючої організації безпосередньо на адміністрацію об'єкта атомної енергії, тому що це може призвести до ігнорування питань безпеки, зважаючи на сконцентрованість уваги адміністрації АЕС на вирішенні повсякденних проблем експлуатації.

З іншого боку, орган державного управління в галузі використання ядерної енергії не повинен зосереджувати на собі функції експлуатуючої організації. Замість цього він має невідкладно розпочати формування повноцінної експлуатуючої організації /організацій/ згідно з принципами розподілу відповідальності. Формування експлуатуючої організації має здійснюватися відповідно до спеціально розробленої програми.

Існують загальновизнані, перевірені на практиці принципи, що стосуються загальної безпеки при захороненні радіоактивних відходів, за якими:

— той, хто виробляє радіоактивні відходи, не має права виконувати роботи по їх захороненню;

— забруднювач повинен платити за подальше знешкодження шкідливих викидів.

Отже, не можна доручати роботи по довгостроковому зберіганню або захороненню радіоактивних відходів відомству, яке буде найбільшим постачальником РАВ. Виходячи з таких принципів, державне управління у цій галузі доцільно доручити Міністерству України у справах захисту населення від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС /Мінчорнобилю України/. Це дасть можливість також об'єднати кошти і зусилля, які витрачаються на захоронення як радіоактивних відходів, що утворилися внаслідок Чорнобильської катастрофи, так і радіоактивних відходів, що утворюються під час технологічних процесів. Вирішення питань поводження з радіоактивними відходами АЕС /збирання, переробка, зберігання/ до моменту передачі радіоактивних відходів на захоронення повинна виконувати експлуатуюча організація.

У разі прийняття рішення про збільшення обсягів виробництва електроенергії на АЕС і необхідність розвитку ядерного паливного циклу в Україні функції державного органу управління доцільно доручити Міністерству машинобудування, військово-промислового комплексу і конверсії України /Мінмашпрому України/.

Сьогодні в Україні до регулювання безпеки використання ядерної енергії, радіаційно небезпечних технологій та речовин мають безпосереднє відношення такі органи, установи і підрозділи:

— Державний комітет України з ядерної та радіаційної безпеки /Держатомнагляд України/ — ліцензування, нормування, нагляд;

— Міністерство охорони здоров'я України /МОЗ України/ — ліцензування, нормування, нагляд;

— Міністерство охорони навколишнього природного середовища України /Мінприроди України/ — ліцензування, нормування;

— Національна комісія по радіаційному захисту населення України /НКРЗУ/ — нормування, нагляд.

На поточний момент неможливо однозначно зробити опис функцій, розподіл повноважень та відповідальності між цими суб'єктами регулювання, оскільки їх завдання та функції визначені статутними документами, які були прийняті в різний час, ізольовано один від одного, виходячи з різних понять та термінологій.

Ситуація ускладнюється також практичною відсутністю чинного законодавства, яке б регулювало питання закріплення відповідальності за регулювання різних аспектів безпеки між існуючими державними органами, а також тим, що розробка різних частин нового ядерного законодавства відбувається ізольовано одне від одного, за відсутності механізму координації та узгодження між собою.

Як наслідок деякі види діяльності є об'єктом повноважень кількох регулюючих органів, у той час як певні аспекти, що мають відношення до безпеки використання ядерної енергії, радіаційно небезпечних технологій та речовин, залишаються поза сферою державного регулювання.

Тому на порядку денному гостро постало питання створення координованої системи /структури/ регулюючих органів та розподіл меж їх функцій, повноважень, відповідальності, які б забезпечили ефективність регулювання ядерної та радіаційної безпеки.

Структуру органів державного регулювання безпеки та управління в галузі використання ядерної енергії, радіаційно небезпечних технологій та речовин в Україні можна представити в такому вигляді:

законодавчий рівень — Верховна Рада України;

виконавчий рівень:

— органи державного управління — Державний комітет України по використанню ядерної енергії /Держкоматом України/, Мінчорнобиль України, Мінмашпром України;

— експлуатуюча організація /організації/;

— органи регулювання і нагляду за радіаційною і ядерною безпекою — Мінприроди України, МОЗ України, Держатомнагляд України, НКРЗУ.

3. ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ

3.1. Верховна Рада України

Координацію розробки системи законів, законодавчих актів і рішень, що регламентують використання ядерної енергії, радіаційно небезпечних технологій та речовин і їх прийняття, здійснює Верховна Рада України.

Координація законодавчого процесу виконується шляхом попереднього прийняття відповідних концепцій, визначення політики та головних принципів, які повинні стати основою для подальшої розробки окремих законів і програм використання ядерної енергії, радіаційно небезпечних технологій та речовин.

Верховна Рада України затверджує Державну програму розвитку атомної енергетики як складову частину Державної програми розвитку паливно-енергетичного комплексу і схвалює рішення про вибір майданчиків та спорудження підземного сховища для остаточного захоронення високоактивних, альфа-активних та довгоживучих середньоактивних відходів, а також будівництва АЕС та заводів ядерного паливного циклу.

3.2. Органи державного управління.

3.2.1. Орган державного управління в галузі використання ядерної енергії

У галузі використання ядерної енергії цей орган несе відповідальність за:

— розробку і реалізацію Державної програми розвитку атомної енергетики;

— створення експлуатуючої організації /організацій/ для АЕС;

— координацію розробки та реалізацію заходів щодо підвищення безпеки об'єктів атомної енергії;

— формування та обгрунтування тарифів на електроенергію, яка виробляється на АЕС;

— організацію безпечного поводження з радіоактивними відходами у галузі /збирання, переробка, зберігання/ до моменту передачі радіоактивних відходів на захоронення;

— розробку заходів та забезпечення готовності до ліквідації аварій на об'єктах атомної енергії;

— проведення єдиної науково-технічної та інвестиційної політики в галузі;

— координацію розвитку і роботи підприємств та організацій, які забезпечують діяльність об'єктів атомної енергії;

— створення та координацію системи науково-технічної та конструкторської підтримки підприємств галузі;

— формування системи і розробку програми навчання та підготовки необхідних спеціалістів;

— розробку і реалізацію програм, спрямованих на запобігання та зменшення забруднення навколишнього природного середовища;

— формування та розміщення у встановленому порядку державних замовлень, координацію діяльності підприємств та організацій по виконанню цих замовлень;

— створення, реорганізацію та ліквідацію у встановленому порядку підприємств і організацій, затвердження їх статутів /положень/ та наймання на контрактній основі керівників;

— участь у міжнародному співробітництві в галузі використання ядерної енергії;

— забезпечення розробки програм та формування фонду для виведення з експлуатації і консервації АЕС;

— забезпечення розробки і реалізації програми якості робіт на об'єктах атомної енергії.

3.2.2. Орган державного управління в галузі захоронення та довгострокового зберігання радіоактивних відходів

У галузі захоронення та довгострокового зберігання радіоактивних відходів цей орган несе відповідальність за:

— координацію та контроль робіт по збиранню, транспортуванню, переробці, зберіганню і захороненню радіоактивних відходів промисловості, медицини, науково-дослідних установ, радіоактивних відходів, що виникають під час проведення робіт по ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС;

— розробку, обгрунтування та реалізацію Державної програми поводження з радіоактивними відходами;

— створення та функціонування єдиної державної системи обліку радіоактивних відходів, а також сховищ або місць їх тимчасового зберігання;

— розробку та реалізацію єдиної технологічної політики поводження з радіоактивними відходами в Україні;

— координацію робіт по експлуатації, реконструкції або ліквідації пунктів зберігання або захоронення радіоактивних відходів;

— координацію робіт по створенню нових сховищ радіоактивних відходів як у зоні відчуження Чорнобильської АЕС, так і за її межами;

— координацію робіт по створенню безпечного національного сховища високоактивних відходів та відпрацьованого ядерного палива у глибоких геологічних формаціях;

— координацію науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт у галузі поводження з радіоактивними відходами.

3.3. Експлуатуюча організація

Експлуатуюча організація несе відповідальність за:

— забезпечення безпеки персоналу, населення та навколишнього природного середовища під час будівництва, експлуатації та виведення з експлуатації і консервації АЕС;

— отримання згідно з діючим законодавством дозволу в Держатомнагляді України на здійснення діяльності на всіх етапах життєвого циклу АЕС;

— здійснення власними силами або з залученням інших підприємств /організацій/ діяльності, пов'язаної з вибором майданчика, проектуванням, будівництвом, введенням в експлуатацію, експлуатацією, виведенням з експлуатації і консервацією АЕС;

— створення необхідної організаційної структури експлуатуючої організації та адміністрації АЕС для забезпечення будівництва, безпечної експлуатації та виведення з експлуатації і консервації АЕС;

— постійний контроль за діяльністю АЕС, які входять до об'єднання, аналіз їх роботи, розробку та впровадження заходів щодо підвищення безпеки і надійності роботи енергоблоків;

— забезпечення виконання державного замовлення та договірних зобов'язань щодо вироблення електричної та теплової енергії атомними станціями, що входять в експлуатуючу організацію, за умови збереження в усіх випадках пріоритету забезпечення безпеки персоналу, населення і навколишнього природного середовища над усіма іншими питаннями господарської діяльності;

— забезпечення АЕС ядерним паливом, запасними частинами, приладами, нормативно-технічними документами, необхідними допоміжними матеріалами та іншими матеріально-технічними і фінансовими ресурсами;

— вирішення питань поводження з ядерним паливом і радіоактивними відходами АЕС до моменту передачі палива на переробку, а радіоактивних відходів — на захоронення;

— організацію ремонтного і технічного обслуговування АЕС, а також реконструкцію енергоблоків та модернізацію обладнання;

— забезпечення розробки процедур по управлінню аваріями та організацію робіт по ліквідації наслідків цих аварій, забезпечення готовності необхідних технічних і медичних засобів та служб на випадок аварій;

— організацію збирання, аналізу і поширення інформації про випадки відмови обладнання та порушення в роботі АЕС, за розробку і реалізацію необхідних коригуючих заходів;

— забезпечення інженерно-технічної підтримки атомних станцій, організацію робіт по обміну, оцінці та впровадженню досвіду експлуатації АЕС;

— організацію виконання науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт з метою підвищення безпеки, надійності та ефективності роботи АЕС;

— виконання функцій замовника по проектуванню і спорудженню АЕС;

— добір, розстановку виробничого і підготовку адміністративного персоналу АЕС;

— організацію фізичного захисту та пожежної охорони АЕС;

— розробку і реалізацію загальної програми забезпечення якості;

— формування централізованих фондів:

— страхового фонду для персоналу і населення на випадок виникнення збитків, пов'язаних з діяльністю АЕС;

— фонду виведення з експлуатації і консервації АЕС;

— фонду компенсації населенню, що проживає у регіонах розміщення АЕС;

— фонду проведення науково-дослідних та експериментально-конструкторських робіт;

— фонду медико-санітарного забезпечення;

— організацію поширення інформації про роботу АЕС у пресі;

— надання за встановленою формою державним та місцевим органам, а також громадським організаціям на їх запит:

— висновків та обгрунтувань придатності та можливості безпечного використання вибраних майданчиків для будівництва АЕС;

— матеріалів про екологічний вплив об'єктів атомної енергії на населення і навколишнє середовище на всіх етапах життєвого циклу АЕС; — матеріалів щодо перспективи розвитку соціально-економічної сфери регіонів розміщення АЕС;

— даних обліку та зберігання ядерних матеріалів, джерел іонізуючого випромінювання.

3.4. Державне регулювання безпеки використання ядерної енергії, радіаційно небезпечних технологій та речовин

Функції державного регулювання безпеки використання ядерної енергії, радіаційно небезпечних технологій та речовин і, відповідно, повноваження органів регулювання розподіляються на три групи, це:

— надання дозволів /ліцензій/ на здійснення діяльності, пов'язаної з використанням ядерної енергії, радіаційно небезпечних технологій та речовин на підставі оцінки і аналізу відповідної інформації /ліцензування/;

— встановлення нормативних критеріїв, лімітів та вимог, що визначають межі і умови безпечного використання ядерної енергії, радіаційно небезпечних технологій та речовин у державі /нормування/;

— здійснення нагляду за дотриманням діючих нормативних вимог та умов наданих дозволів /ліцензій/ організаціями, підприємствами та особами, що використовують радіаційно небезпечні технології та речовини, і застосування відповідних примусових заходів /нагляд/.

Державні регулюючі органи, що створюються для виконання зазначених функцій, незалежно від структури і спеціалізації, повинні додержувати таких принципів:

— регулюючий орган не повинен відповідати за розвиток того виду діяльності, для регулювання безпеки якого він створений;

— регулюючий орган повинен бути незалежним від державних органів, установ та посадових осіб, на яких покладена відповідальність за розвиток того виду діяльності, для регулювання безпеки якого він створений;

— регулюючий орган повинен бути незалежним від промислової інфраструктури та/або/ організацій, регулювання діяльності яких він здійснює;

— регулюючий орган несе відповідальність не за безпеку використання радіаційно небезпечної технології, а за повноту, достатність та обгрунтованість своїх висновків щодо того, що є безпечним і що є небезпечним у тій сфері регулювання, яка віднесена до його компетенції, та/або/ за повноту і якість нагляду.

Згідно з наведеними принципами пропонується така структура регулювання безпеки використання ядерної енергії, радіаційно небезпечних технологій та речовин в Україні.

3.4.1. Ліцензування

Усі види діяльності, що об'єднуються таким спільним фактором небезпеки, як іонізуюче випромінювання, умовно можна розділити на три категорії — об'єкти ліцензування:

категорія 1 — ядерно небезпечні об'єкти та складні радіаційні технології, забезпечення безпеки яких вимагає складних організаційно-технічних заходів і обгрунтування безпеки /ядерні енергетичні та дослідні установки, усі види поводження з ядерним паливом, технології переробки, кондиціювання і захоронення радіоактивних відходів, радіохімічні заводи та установки, виготовлення ізотопів та джерел іонізуючого випромінювання тощо/;

категорія 2 — використання джерел іонізуючого випромінювання /ДІВ/, радіоізотопних приладів і речовин /РІП/;

категорія 3 — майданчики під ядерно небезпечні об'єкти та складні радіаційні технології, забезпечення безпеки яких вимагає складних організаційно-технічних заходів і обгрунтування безпеки, а також майданчиків під зберігання та захоронення радіоактивних відходів.

У кожному випадку відповідна процедура ліцензування, тобто вивчення і оцінка обгрунтування безпеки, потребує окремої експертної компетенції, що і є підставою для існування трьох окремих регулюючих органів. Зважаючи на існуючі на сьогоднішній день в Україні державні установи, можна виділити такі регулюючі органи, що мають надавати дозвіл на згадані вище категорії об'єктів ліцензування:

— Державний комітет України з ядерної та радіаційної безпеки — категорія 1;

— Міністерство охорони здоров'я України — категорія 2;

— Міністерство охорони навколишнього природного середовища України — категорія 3.

Головним принципом ліцензування є те, що той орган, який несе відповідальність за ліцензування певного виду діяльності, несе відповідальність за весь комплекс перевірок, експертиз, що мають бути здійснені для надання дозволу /в т.ч. за оцінку відповідності усім правилам і нормам, що гарантують радіаційну безпеку/. Взаємодія цих органів визначається в межах відповідних ліцензійних процедур.

3.4.2. Нормування

Другою функцією державного регулювання є нормування, тобто повноваження щодо розробки та затвердження критеріїв, норм, правил та вимог з безпеки. Відповідно до вищезазначеного розподілу повноважень щодо ліцензування природним буде такий розподіл галузей нормування:

Держатомнагляд України:

— технологічні критерії, норми та вимоги з ядерної та радіаційної безпеки з огляду і на підставі критеріїв та лімітів допустимого впливу на персонал, населення і навколишнє середовище, що встановлюються відповідно МОЗ України та Мінприроди України;

— вимоги до процедур одержання ліцензій експлуатуючою організацією і на види діяльності в галузі використання ядерної енергії та поводження з радіоактивними відходами;

— вимоги до обсягу, повноти і структури проектних матеріалів з обгрунтування безпеки, що мають надаватися експлуатуючою організацією для отримання дозволу на спорудження, розширення або реконструкцію об'єктів, що застосовують ядерні та радіаційні технології /сертифікації проекту/;

— вимоги до періодичних звітів експлуатуючої організації про стан поточної безпеки експлуатації об'єктів, що застосовують ядерні та радіаційні технології;

— розробка відповідних процедур оцінки безпеки;

— вимоги до програм забезпечення якості на всіх етапах життєвого циклу об'єктів, що застосовують ядерні та радіаційні технології;

— вимоги до складу і структури планів захисту персоналу і населення на випадок аварії на об'єкті;

— критерії, норми і правила з безпеки поводження /кондиціювання, іммобілізації/, зберігання та захоронення радіоактивних відходів.

МОЗ України:

— норми радіаційної безпеки, санітарно-гігієнічні норми і правила радіаційної безпеки;

— вимоги щодо рівнів опромінення пацієнтів і персоналу при опромінюванні в медичних цілях;

— вимоги до процедур отримання дозволу на використання джерел іонізуючого випромінювання та радіоізотопних приладів;

— норми, правила з безпечного поводження з джерелами іонізуючого випромінювання та з радіоізотопними приладами;

— вимоги до процедур обліку, зберігання та списання джерел іонізуючого випромінювання та радіоізотопних приладів;

— вимоги до процедур контролю радіаційної безпеки на підприємствах і в організаціях, що використовують джерела іонізуючого випромінювання та радіоізотопні прилади.

Мінприроди України:

— критерії, норми щодо безпеки впливу на навколишнє середовище при використанні ядерної енергії та радіаційно небезпечних технологій та речовин;

— вимоги до обсягу, структури та повноти інформації, що має бути надана для оцінки і отримання дозволу на вибір майданчика під спорудження об'єкта, що використовує радіаційно небезпечні технології;

— вимоги до процедури отримання дозволу на вибір майданчика під спорудження, розширення або реконструкцію радіаційно небезпечного об'єкта.

3.4.3. Нагляд

Сфери нагляду мають бути розподілені відповідно до розподілу відповідальності з ліцензування і здійснюватися спеціальними автономними підрозділами або органами:

1. Головна державна інспекція з нагляду за ядерною та радіаційною безпекою Держатомнагляду України:

— нагляд за виконанням умов ліцензії /дозволу/ на експлуатацію об'єкта атомної енергії /використання радіаційної технології/;

— нагляд за дотриманням стандартів, правил та норм з ядерної та радіаційної безпеки, що поширюються на об'єкт нагляду /в межах проммайданчика/;

— контроль за ефективністю системи підготовки та перепідготовки експлуатаційного персоналу об'єкта атомної енергії;

— ліцензування експлуатаційного персоналу, що здійснює безпосереднє управління технологічними процесами об'єкта атомної енергії;

— застосування відповідних санкцій у випадках виявлення порушень норм, правил, умов ліцензії;

— нагляд за дотриманням правил, норм, стандартів безпеки поводження, зберігання та захоронення радіоактивних відходів;

2. Державний санітарний нагляд МОЗ України:

— нагляд за дотриманням умов дозволів на використання джерел іонізуючого випромінювання та радіоізотопних приладів і речовин;

— контроль за виконанням відповідних вимог норм радіаційної безпеки та санітарно-гігієнічних правил підприємствами, що використовують джерела іонізуючого випромінювання та радіоізотопні прилади і речовини;

— перевірка відомчих систем обліку, зберігання та користування джерелами іонізуючого випромінювання та радіоізотопними приладами і речовинами;

— контроль за аварійною готовністю організацій, підприємств та установ, що використовують джерела іонізуючого випромінювання та радіоізотопні прилади і речовини;

— вибірковий контроль за радіаційним забрудненням продуктів харчування та об'єктів навколишнього природного середовища;

— застосування відповідних санкцій у разі виявлення порушень норм, правил, умов ліцензії;

3. Державна екологічна інспекція Мінприроди України:

— вибірковий контроль за дотриманням дозволених норм на викиди та скидання радіоактивних речовин за межі промислових майданчиків об'єктами, що використовують радіаційно небезпечні технології.

Національна комісія по радіаційному захисту населення України виконує консультативні функції з питань аналізу ситуацій і розробки рекомендацій, пов'язаних з радіаційною безпекою населення.

3.4.4. Зміни в існуючій структурі органів регулювання

Для об'єктивності і неупередженості має бути забезпечена адміністративна незалежність і автономність органів і підрозділів, що виконують нагляд, від відповідних органів, що виконують функції нормування. Це зумовлено тим, що безпосередній контроль і нагляд за дотриманням і виконанням норм і правил не може здійснюватися тим органом, що їх створює і затверджує.

Повинна бути забезпечена лише повна адміністративна незалежність органів нагляду від відповідних органів нормування при збереженні якнайтіснішого методологічного зв'язку, а також зворотного зв'язку за результатами практики контрольно-наглядової діяльності.

Зважаючи на викладені принципи, пропонуються такі зміни в існуючій структурі.

Міністерство охорони здоров'я України

Крім забезпечення необхідних функцій з санітарного нагляду, МОЗ України несе безпосередню відповідальність за розробку і виконання державних програм з медико-санітарного забезпечення атомної енергетики і промисловості, включаючи аспекти аварійної готовності, розробку рекомендацій і заходів щодо зниження опромінення тощо.

Оскільки певні аспекти цих функцій є самі собою об'єктами санітарного нагляду і нормування радіаційної безпеки, це вимагає чіткого адміністративного розподілу між підрозділами у складі МОЗ України, які виконують відповідні функції, щоб уникнути залежності Державного санітарного нагляду МОЗ України від відповідних функціональних підрозділів МОЗ України.

Державний комітет України з ядерної та радіаційної безпеки

Державний комітет України з ядерної та радіаційної безпеки та орган державного управління в галузі використання ядерної енергії функціонально підпорядковуються віце-Прем'єр-міністру, який відповідає за розвиток паливно-енергетичного комплексу. Таке підпорядкування порушує вищезгадані вимоги режиму ядерної безпеки.

Відповідно, Держатомнагляд України має бути виведений з структури функціонального підпорядкування віце-Прем'єр-міністру, який відповідає за розвиток паливно-енергетичного комплексу, і переведений до прямого підпорядкування Першому віце-Прем'єр-міністру України.

Крім того, в усіх випадках повинна бути забезпечена автономія Головної державної інспекції Держатомнагляду України шляхом затвердження Голови цієї інспекції Кабінетом Міністрів України.

Міністерство охорони навколишнього природного середовища України

Згідно з розподілом зазначених функцій органом ліцензування є Управління ядерної і радіаційної безпеки Мінприроди України. Органом нагляду є Державна екологічна інспекція Мінприроди України.

Додатково певні допоміжні функції у системі забезпечення та підтримки регулюючих функцій виконують інші державні органи /Державний комітет України по гідрометеорології — організація і ведення загальнодержавної системи спостереження за радіаційною обстановкою на території України, Державний митний комітет України — здійснення контролю за дотриманням правил переміщення джерел іонізуючого випромінювання та радіоізотопних приладів і речовин через митний кордон України, Міністерство внутрішніх справ України — забезпечення державного пожежного нагляду, а також контролю за дотриманням вимог охорони джерел іонізуючого випромінювання та радіоізотопних приладів і речовин/. Підрозділи цих органів входять до системи оперативного підпорядкування відповідним регулюючим органам. Система оперативного підпорядкування, в тому числі методично-звітного, визначається відповідними рішеннями Кабінету Міністрів України і обов'язково вноситься до положень про ці органи та підрозділи.

4. НАУКОВО-ТЕХНІЧНА ПІДТРИМКА

У межах визначених функцій та завдань відповідні регулюючі органи, органи державного управління, експлуатуючі організації організують науково-технічну підтримку своєї діяльності. На договірних засадах для цього залучаються наукові установи Академії наук України, відомчі та незалежні наукові, консультативні і експертні органи як України, так і іноземних держав. При цьому необхідне суворе дотримання таких принципів:

— одна і та ж наукова експертна установа не може проводити обгрунтування безпеки або певної частини її на замовлення експлуатуючої організації і в той же час виконувати експертну оцінку цієї ж роботи на замовлення регулюючого органу;

— регулюючий орган або його відомчі науково-експертні установи не можуть виконувати обгрунтування безпеки, на підставі якого експлуатуючій організації може бути надана ліцензія /дозвіл/ на користування /експлуатацію/. Він може лише оцінювати достатність і повноту обгрунтування, підготовленого експлуатуючою організацією.

5. СТРУКТУРА ЗАКОНОДАВСТВА В ГАЛУЗІ ВИКОРИСТАННЯ ЯДЕРНОЇ ЕНЕРГІЇ ТА РАДІАЦІЙНОГО ЗАХИСТУ В УКРАЇНІ

Майбутнє законодавство в галузі використання ядерної енергії та радіаційного захисту в Україні має містити:

— правовий режим добування та використання уранових руд, відповідно — правовий режим атомної сировини і виробництва ядерних матеріалів;

— правовий режим передачі ядерної технології;

— правовий режим ліцензування та державного нагляду за ядерними установками;

— правовий режим ліцензування та державного нагляду за використанням радіоактивних речовин та інших джерел іонізуючого випромінювання;

— правовий режим забезпечення радіаційного захисту під час проведення робіт, пов'язаних з використанням джерел іонізуючого випромінювання;

— правовий режим поводження з радіоактивними відходами;

— правовий режим цивільно-правової відповідальності, страхування та державного відшкодування;

— правовий інститут фізичного захисту ядерного матеріалу, ядерних установок і радіоактивних відходів;

— правовий режим обліку та контролю за збереженням і використанням ядерного матеріалу та джерел іонізуючого випромінювання;

— інститут кримінально-правової відповідальності за порушення норм ядерного законодавства;

— правовий режим транспортування радіоактивних речовин.

Закон України

Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про пенсійне забезпечення військовослужбовців та осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ»

Верховна Рада України постановляє:

Внести до Закону України «Про пенсійне забезпечення військовослужбовців та осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 29, ст. 399) такі зміни і доповнення:

1. У преамбулі Закону та у частині другій статті 10, у статті 48, у частині першій статті 49, у частині другій статті 52 слова «Управління охорони вищих посадових осіб України» замінити словами «Управління державної охорони».

2. У назві розділу другого та у статтях 1, 12, 13, 14, 15, 16, 23, 43 слова «вислугу років» замінити словами «вислугу строків служби», а у статті 17 слова «вислуги років» замінити словами «вислуги строків служби».

3. Пункт «б» статті 12 викласти в такій редакції:

«б) особи офіцерського складу, прапорщики і мічмани, військовослужбовці надстрокової служби та військової служби за контрактом, особи начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, які звільнені зі служби за вислугою строків служби, за віком, за станом здоров'я, у зв'язку із скороченням штатів або організаційними заходами і які на день звільнення досягли 45-річного віку, а ті з них, що є інвалідами війни, — незалежно від віку, і мають загальний трудовий стаж 25 календарних років і більше, з яких не менше 12 календарних років і 6 місяців становить військова служба або служба в органах внутрішніх справ».

4. У статті 13:

у пункті «а» частини першої слова «через хворобу» замінити словами «за станом здоров'я»;

пункт «б» частини першої викласти у такій редакції:

«б) особам офіцерського складу, прапорщикам і мічманам, військовослужбовцям надстрокової служби та військової служби за контрактом, особам начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, які мають загальний трудовий стаж 25 календарних років і більше, з яких не менше 12 років і 6 місяців становить військова служба або служба в органах внутрішніх справ (пункт «б» статті 12): за загальний трудовий стаж 25 років — 50 процентів і за кожний рік стажу понад 25 років — 1 процент відповідних сум грошового забезпечення (стаття 43);

пункт «в» частини першої та частину другу після слів «у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи» доповнити словами «під час проходження служби»;

частину другу після слів і цифри «до категорії 2» доповнити словом і цифрою «та 3».

5. Статтю 23 викласти в такій редакції:

«Стаття 23. Призначення пенсії по інвалідності в розмірі пенсії за вислугу строків служби

При наявності у інваліда з числа осіб офіцерського складу, прапорщиків і мічманів, військовослужбовців надстрокової служби та військової служби за контрактом, осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ вислуги, необхідної для призначення пенсії за вислугу строків служби (пункт «а» статті 12), пенсія по інвалідності може призначатися їм у розмірі пенсії за вислугу строків служби відповідно до вислуги (пункт «а» статті 13)».

6. У статті 30:

пункт «в» частини четвертої викласти в такій редакції:

«в) батьки та дружини (якщо вони не взяли повторний шлюб) військовослужбовців, осіб начальницького та рядового складу органів внутрішніх справ, які загинули, померли чи пропали безвісти в період проходження служби або померли після звільнення зі служби, але внаслідок поранення, контузії, каліцтва, одержаних при виконанні обов'язків військової служби (службових обов'язків), захворювання, пов'язаного з перебуванням на фронті, ліквідацією наслідків Чорнобильської катастрофи чи виконанням інтернаціонального обов'язку, мають право на пенсію після досягнення чоловіками 55 років, жінками — 50 років, або якщо вони є інвалідами»;

частину шосту після слів «курсанти, слухачі» доповнити словами «(крім курсантів і слухачів військово-навчальних закладів та навчальних закладів органів внутрішніх справ)».

7. Частину четверту статті 61 після слів «тримісячної пенсії» доповнити словами «але не менше п'ятикратного розміру мінімальної заробітної плати».

8. Частину третю статті 63 викласти в такій редакції:

«Призначені військовослужбовцям, особам начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ та членам їх сімей пенсії переразховуються з підвищенням грошового забезпечення відповідних категорій військовослужбовців, осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ».

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
4 лютого 1994 року

Постанова Верховної Ради України

Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про порядок введення в дію Закону України «Про пенсійне забезпечення військовослужбовців та осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ»

Верховна Рада України постановляє:

Внести до Постанови Верховної Ради України «Про порядок введення в дію Закону України «Про пенсійне забезпечення військовослужбовців та осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 29, ст. 400) такі зміни:

В абзацах п'ятому і шостому пункту 2 слова «Управління охорони вищих посадових осіб України» замінити словами «Управління державної охорони».

Голова Верховної Ради України І. ПЛЮЩ

м. Київ
4 лютого 1994 року

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін і доповнень до Кримінального кодексу України і Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності за порушення законодавства про валютне регулювання

Верховна Рада України постановляє:

Внести такі зміни і доповнення до законодавчих актів України:

I. У Кримінальному кодексі України:

1. Статтю 80 викласти в такій редакції:

«Стаття 80. Порушення правил про валютні операції

Незаконні скуповування, продаж, обмін, використання валютних цінностей як засобу платежу або як застави, вчинені протягом року після накладення адміністративного стягнення за такі ж порушення, а також вчинення цих дій у значних розмірах, —

караються позбавленням волі на строк до п'яти років з конфіскацією валютних цінностей, або виправними роботами строком до двох років, або штрафом до ста мінімальних розмірів заробітної плати з конфіскацією валютних цінностей.

Ті ж дії, вчинені організованою групою або особою, раніше судимою за злочин, передбачений цією статтею, чи у великих розмірах, —

караються позбавленням волі на строк від п'яти до десяти років з конфіскацією майна і валютних цінностей.

Примітка. Незаконна операція з валютними цінностями визнається вчиненою у значному розмірі, якщо вартість предмета цієї операції перевищує двадцять мінімальних розмірів заробітної плати.

Незаконна операція з валютними цінностями визнається вчиненою у великому розмірі, якщо вартість предмета цієї операції перевищує сто мінімальних розмірів заробітної плати».

2. У частині другій статті 7, пункті 1 частини першої статті 26, частині шостій статті 52 слова і цифри «незаконні операції з валютними цінностями при обтяжуючих обставинах (стаття 80 частина 2)» замінити словами і цифрами «порушення правил про валютні операції при обтяжуючих обставинах (стаття 80 частина 2)», а у пункті 2 статті 26 слова «незаконні операції з валютними цінностями» замінити словами «порушення правил про валютні операції».

3. У частині першій статті 186 слова і цифри «80 частина 2 (незаконні операції з валютними цінностями при обтяжуючих обставинах)» замінити словами і цифрами «80 частина 2 (порушення правил про валютні операції при обтяжуючих обставинах)».

II. У Кодексі України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст.1122; 1985 р., № 17, ст.415, № 24, ст.553, № 44, ст.1056; 1986 р., № 15, ст.326, № 27, ст.539, № 52, ст.1057; 1987 р., № 12, ст.226, № 25, ст.ст.453, 454, № 35, ст.674, № 49, ст.1009, № 50, ст.1016; 1988 р., № 33, ст.803, № 52, ст.1184; 1989 р., №19, ст.182, № 22, ст.236, № 49, ст.673; 1990 р., № 5, ст.ст.59, 60, № 12, ст.194, № 18, ст.278, № 20, ст.313, № 22, ст.367, № 34, ст.501; 1991 р., №7, ст.45, № 8, ст.56, № 11, ст.106; Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 39, ст.514, № 40, ст.527, № 45, ст.600; 1992 р., №5, ст.40, № 32, ст.457, № 35, ст.511, № 39, ст.ст.570, 571, № 47, ст.648; 1993 р., № 6, ст.35, № 12, ст.100, № 15, ст.131, 134, №18, ст.189, №22, ст.232, №24, ст.256, № 34, ст.ст.354, 355, № 46, ст.427):

1. Статтю 162 викласти в такій редакції:

«Стаття 162. Порушення правил про валютні операції

Незаконні скуповування, продаж, обмін, використання валютних цінностей як засобу платежу або як застави, якщо вартість предмета незаконної операції не перевищує двадцяти мінімальних розмірів заробітної плати, —

тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі до п'ятдесяти мінімальних розмірів заробітної плати з конфіскацією валютних цінностей».

2. У частині третій статті 21 слова і цифри «частинами першою і другою статті 162, статтями» замінити цифрами «162».

3. З частини першої статті 218 слова і цифри «частиною третьою статті 162, статтями» виключити.

4. У статті 222:

у частині першій слова «незаконні операції з іноземною валютою і платіжними документами» замінити словами «порушення правил про валютні операції», а слова і цифри «частини перша і друга статті 162, статті» замінити цифрами «162»;

у пункті 1 частини другої слова і цифри «частинами першою, другою статті 162, статтею» замінити цифрами «162».

5. З абзацу другого пункту 1 частини першої статті 255 слова і цифри «частина третя статті 162, статті» виключити.

6. У частині другій статті 277 слова і цифри «частинами першою і другою статті 162, статтями» замінити словом і цифрами «статтею 162».

Президент України
Л.КРАВЧУК.

м. Київ,
28 січня 1994 року.

Розпорядження Президента України

Про додаткові заходи щодо розвитку авіаційної промисловості України

1. Підтримати ініціативу Міністерства машинобудування, військово-промислового комплексу і конверсії України, підприємств та організацій Асоціації державних підприємств «Укравіапром» щодо створення міжнародної авіаційної лізингової авіакомпанії з вантажних перевезень та міжнародного консорціуму з серійного виробництва літаків АН-70.

Асоціації державних підприємств «Укравіапром» за участю Міністерства машинобудування, військово-промислового комплексу і конверсії України, Міністерства економіки України, Міністерства фінансів України, Міністерства оборони України, Міністерства закордонних справ України та Фонду державного майна України підготувати у місячний строк проекти необхідних статутних та установчих документів міжнародної авіаційної лізингової авіакомпанії з вантажних перевезень та міжнародного консорціуму з серійного виробництва літаків АН-70 і направити їх на розгляд урядам держав — потенційних учасниць організацій, що створюються.

2. Кабінету Міністрів України:

розглянути питання щодо додаткового фінансування авіаційної галузі у 1994 році;

провести переговори з урядами держав, які братимуть участь у створенні міжнародної авіаційної лізингової авіакомпанії з вантажних перевезень та міжнародного консорціуму з серійного виробництва літаків АН-70;

вирішити в установленому порядку питання щодо пільгового оподаткування земель, зайнятих Київським авіаційним науково-технічним комплексом імені Антонова, Київським та Харківським авіаційними виробничими об'єднаннями, Запорізьким виробничим підприємством «Мотор Січ»;

залишати у розпорядженні Київського авіаційного науково-технічного комплексу імені Антонова, Київського та Харківського авіаційних виробничих об'єднань, Запорізького виробничого підприємства «Мотор Січ», Запорізького машинобудівного конструкторського бюро «Прогрес» та Київського виробничого об'єднання імені Артема усі валютні кошти, одержані від виробничої та комерційної діяльності, з метою їх використання на фінансування Програми розвитку авіаційної промисловості України.

3. Раді Міністрів Республіки Крим, представникам Президента України в місті Києві, Запорізькій, Миколаївській, Одеській, Харківській областях всіляко сприяти засновникам у створенні ними міжнародної авіаційної лізингової авіакомпанії з вантажних перевезень та міжнародного консорціуму з серійного виробництва літаків АН-70.

4. Розпорядження набирає чинності з дня його підписання.

Президент України
Л.КРАВЧУК.

м. Київ,
2 березня 1994 року.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про заставу»

Верховна Рада України **постановляє:**

Внести до Закону України «Про заставу» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 47, ст.642) такі зміни і доповнення:

1. Доповнити статтю 4 частиною шостою такого змісту:

«Предметом застави не можуть бути об'єкти державної власності, приватизація яких заборонена законодавчими актами, а також майнові комплекси державних підприємств та їх структурних підрозділів, що знаходяться у процесі корпоратизації».

2. Доповнити статтю 11 частинами четвертою та п'ятою такого змісту:

«Державне підприємство, за яким майно закріплено на праві повного господарського відання, самостійно здійснює заставу цього майна за винятком цілісного майнового комплексу підприємства, його структурних підрозділів, будівель і споруд, застава яких здійснюється з дозволу та на умовах, погоджених з органом, уповноваженим управляти відповідним державним майном. Відкрите акціонерне товариство, створене у процесі корпоратизації, всі акції якого перебувають у державній власності, здійснює заставу належного йому майна за погодженням із засновником цього товариства у порядку, передбаченому для державних підприємств.

З моменту прийняття рішення про приватизацію майна державного підприємства або відкритого акціонерного товариства, створеного в процесі корпоратизації, застава їх майна здійснюється з дозволу відповідного органу приватизації».

3. У статті 21 частину першу після слів «не передбачено договором» доповнити словами: «а державних підприємств та відкритих акціонерних товариств, створених у процесі корпоратизації, всі акції яких перебувають у державній власності — виключно з аукціонів (публічних торгів)».

4. Статтю 25 доповнити частиною другою такого змісту:

«Якщо при реалізації цілісного майнового комплексу державного підприємства (відкритого акціонерного товариства, створеного у процесі корпоратизації, всі акції якого перебувають у державній власності), що є предметом застави, виручена грошова сума перевищує розмір забезпечених цією заставою вимог заставодержателя, різниця зараховується до відповідного бюджету».

Президент України Л.КРАВЧУК.

м.Київ,
25 лютого 1994 року.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до декретів Кабінету Міністрів України з питань митного регулювання

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Доповнити статтю 2 Декрету Кабінету Міністрів України від 11 січня 1993 року № 4-93 «Про Єдиний митний тариф України» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 12, ст. 107, № 28, ст. 301) абзацом четвертим такого змісту:

«Зміна ставок мита, передбачених Єдиним митним тарифом України, здійснюється Кабінетом Міністрів України. Змінювати ставки мита Кабінет Міністрів України має право тільки у відношенні об'єктів митного оподаткування — товарів та інших предметів, які переміщуються через митний кордон України».

2. Визнати такою, що втратила чинність, статтю 2 Декрету Кабінету Міністрів України від 23 квітня 1993 року № 36-93 «Про внесення змін до Закону України «Про Єдиний митний тариф» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 24, ст. 270).

3. Зупинити дію постанов та розпоряджень Кабінету Міністрів України, якими окремим суб'єктам підприємницької діяльності надані пільги щодо обкладення митом товарів та предметів, які переміщуються через митний кордон України.

4. Цей Закон набуває чинності через 45 днів після опублікування.

Президент України Л.КРАВЧУК

м. Київ,
28 січня 1994 року

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про амністію учасників війни в Афганістані та воєнних конфліктів в інших зарубіжних країнах

У зв'язку з 5-ю річницею виведення військ колишнього Радянського Союзу з території Афганістану та керуючись принципами гуманізму, **постановляю:**

1. Звільнити учасників війни в Афганістані та воєнних конфліктів в інших зарубіжних країнах:

а) засуджених за злочини, що не є тяжкими (крім випадків, коли їх дії спричинили загибель кількох осіб), — від покарання у вигляді позбавлення волі та інших покарань, не зв'язаних з позбавленням волі;

б) засуджених за тяжкі злочини, — від покарання у вигляді позбавлення волі на строк до трьох років включно, якщо на день набрання чинності Указом вони відбули не менше однієї третини призначеного строку покарання, а також від інших покарань, не зв'язаних з позбавленням волі.

2. Закрити слідчі справи і справи, не розглянуті судами, про злочини, вчинені до набрання чинності цим Указом особами, які підлягають звільненню від покарання відповідно до пункту «а» статті 1 Указу.

3. Амністія не поширюється на осіб:

а) які визнані у встановленому порядку особливо небезпечними рецидивістами;

б) які раніше засуджувались за умисні злочини до позбавлення волі, в тому числі з відстрочкою виконання вироку, умовно з іспитовим строком, умовно з обов'язковим залученням до праці, направлення в дисциплінарний батальйон та виправних робіт без позбавлення волі, і судимість з яких не знято або не погашено у встановленому порядку, якщо вони знову вчинили умисні злочини;

в) які були засуджені до позбавлення волі умовно з іспитовим строком або з відстрочкою виконання вироку і яким ухвалою суду було скасовано умовне засудження чи відстрочку виконання вироку і вони були направлені для відбування покарання, призначеного вироком;

г) які були засуджені до виправних робіт без позбавлення волі і це покарання замінено на позбавлення волі;

д) які звільнялись від призначеного судом строку покарання умовно-достроково, за амністією або у зв'язку з помилуванням і знову вчинили умисні злочини;

е) які злісно порушують режим під час відбування покарання;

ж) які не пройшли призначеного судом повного курсу лікування від алкоголізму, наркоманії чи венеричної хвороби.

4. Цей Указ застосовується до осіб, засуджених судами України, а також судами колишнього СРСР на території України, незалежно від місця відбування ними покарання.

5. Покласти виконання цього Указу:

а) на органи, що відають виконанням вироку, — щодо засуджених, які перебувають в місцях позбавлення волі, а також умовно засуджених до позбавлення волі з обов'язковим залученням до праці, умовно звільнених з місць позбавлення волі з обов'язковим залученням до праці.

Застосування Указу провадиться за постановою начальника місця відбування покарання, погодженою із відповідною спостережною комісією та санкціонованою прокурором. До зазначеної постанови додаються довідка про заохочення і стягнення, особова справа засудженого та інші документи, необхідні для вирішення питання про застосування амністії;

б) на суди:

щодо осіб, справи і матеріали про злочини яких знаходяться у провадженні судів і до набрання Указом чинності не розглянуті, а також осіб, справи про злочини яких розглянуто, але вироки не набрали законної сили;

щодо осіб, виконання вироків яким відстрочено у випадках і в порядку, передбачених законом, та умовно засуджених (питання про застосування амністії вирішує суд за поданням органу внутрішніх справ, який здійснює контроль за поведінкою засудженого);

щодо засуджених до штрафу, якщо на день набрання Указом чинності штраф не стягнуто (питання про застосування амністії вирішує суд, який постановив вирок);

щодо осіб, яким невідбуту частину покарання замінено більш м'яким покаранням до набрання Указом чинності (питання про застосування амністії вирішує суд за місцем відбування більш м'якого покарання);

щодо осіб, які засуджені судами України і відбувають покарання на території іншої країни СНД (питання про застосування амністії вирішує суд, який постановив вирок).

Питання про застосування амністії суд вирішує з власної ініціативи, з ініціативи державних органів і громадських організацій, а також засуджених;

в) на органи внутрішніх справ:

щодо осіб, які засуджені до позбавлення волі і які не перебувають під вартою, але вироки на яких набрали законної сили;

щодо умовно засуджених до позбавлення волі з обов'язковим залученням до праці, яких не направлено до місця роботи;

щодо осіб, засуджених до покарання у вигляді виправних робіт без позбавлення волі, а також до інших покарань, не зв'язаних з позбавленням волі;

г) на командирів дисциплінарних батальйонів — щодо осіб, засуджених до направлення в дисциплінарний батальйон;

д) на органи дізнання та попереднього слідства — щодо осіб, справи і матеріали про злочини яких знаходяться у провадженні цих органів.

6. Рішення про застосування або незастосування амністії приймається щодо кожної особи індивідуально, після бесіди з нею і на підставі ретельної оцінки матеріалів особової справи, даних про поведінку засудженого та його ставлення до праці за час відбування покарання.

При відсутності необхідних відомостей на засудженого розгляд питання про застосування амністії відкладається до одержання додаткових матеріалів.

Органам, на які покладено виконання Указу, надається право вимагати від відповідних установ судові справи та інші матеріали, необхідні для вирішення питань, зв'язаних з застосуванням амністії. Такі вимоги повинні виконуватись негайно.

7. Постанови про застосування амністії, винесені органами дізнання і попереднього слідства, органами внутрішніх справ, а також командуванням дисциплінарних батальйонів, мають бути санкціоновані прокурором. Кримінальну справу може бути закрито на підставі цього Указу лише в разі письмової на це згоди обвинуваченого. В іншому випадку закінчена розслідуванням справа надсилається до суду, який розглядає її і вирішує питання про можливість застосування амністії до винної особи. В такому ж порядку розглядаються судами справи, не розглянуті ними до набрання чинності цим Указом.

При розгляді судами справ про застосування амністії участь прокурора в судовому засіданні є обов'язковою.

8. Під дію Указу підпадають особи, які вчинили злочини до дня набрання ним чинності включно.

9. Роз'яснити, що при застосуванні амністії:

а) під дію Указу підпадають особи, які брали участь у війні в Афганістані та воєнних конфліктах в інших зарубіжних країнах і це підтверджено документом, виданим у встановленому порядку;

б) під дію пункту «а» статті 1 Указу підпадають особи, засуджені за злочини, що не є тяжкими (не зазначені у статті 7^1 Кримінального кодексу України);

в) під дію пункту «б» статті 1 Указу підпадають особи, засуджені за тяжкі злочини до позбавлення волі на строк до трьох років включно, а також до інших покарань, не зв'язаних з позбавленням волі;

г) під дію пункту «д» статті 3 Указу підпадають особи, які після умовно-дострокового звільнення від покарання в порядку, передбаченому статтею 52 Кримінального кодексу України, вчинили у період, що припадає на невідбуту частину покарання, новий умисний злочин, а також засуджені, які протягом 1984—1994 років звільнялись від відбування покарання в порядку амністії або помилування і знову вчинили умисні злочини.

10. Злісними порушниками режиму слід вважати:

— засуджених до позбавлення волі, які мають стягнення за систематичні (не менше трьох разів) порушення встановленої дисципліни та порядку під час відбування покарання, ухилення без поважних причин від суспільно корисної праці або які за злісні порушення вимог режиму переведені до виправно-трудових установ з більш суворим режимом;

— умовно засуджених з обов'язковим залученням до праці та умовно звільнених з місць позбавлення волі з обов'язковим залученням до праці, які мають стягнення за систематичні (не менше трьох разів) порушення трудової дисципліни, громадського порядку або встановлених для них правил проживання, та тих з них, які були направлені в місця позбавлення волі для дальшого відбування покарання за ухилення від роботи або систематичне чи злісне порушення трудової дисципліни, громадського порядку або встановлених для них правил проживання;

— засуджених до позбавлення волі умовно з іспитовим строком або з відстрочкою виконання вироку, щодо яких застосовано заходи адміністративного стягнення або громадського чи дисциплінарного впливу за систематичні порушення громадського порядку чи трудової дисципліни.

Стягнення, які були достроково зняті або погашені до набрання чинності цим Указом, не враховуються.

11. При застосуванні амністії до осіб, яким строк покарання було скорочено в порядку помилування або амністії, слід виходити з строку покарання, встановленого відповідно до цих актів.

12. Особи, які підпадають під дію цього Указу, від додаткових мір покарання не звільняються.

13. Кабінету Міністрів України, Уряду Республіки Крим, обласним, Київській і Севастопольській міським, районним, районним у містах Києві і Севастополі державним адміністраціям забезпечити:

а) організацію своєчасного обліку всіх осіб, звільнених від покарання на підставі Указу, сприяння працевлаштуванню працездатних не пізніше 15-денного строку з дня прибуття до місця проживання, а також наступний контроль за поведінкою цих осіб;

б) влаштування в будинки інвалідів звільнених інвалідів та непрацездатних осіб похилого віку, які не мають родичів, що могли б взяти їх на своє утримання.

14. Указ набирає чинності з дня його підписання і підлягає виконанню протягом трьох місяців.

Президент України Л.КРАВЧУК.

м. Київ,
10 березня 1994 року.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення доповнень до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів України

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Доповнити Кримінальний кодекс України статтею 228^7 такого змісту:

«Стаття 228^7. Незаконне ввезення на територію України відходів і вторинної сировини

Ввезення на територію України або транзит через її територію відходів чи вторинної сировини без належного дозволу — карається штрафом до сімдесяти п'яти мінімальних розмірів заробітної плати.

Ввезення на територію України речовин чи матеріалів, що належать до категорії небезпечних відходів, які забороняються для ввезення, — карається позбавленням волі на строк до трьох років або штрафом до ста п'ятдесяти мінімальних розмірів заробітної плати».

2. Частину другу статті 112 Кримінально-процесуального кодексу України після цифр «228^6» доповнити цифрами «228^7».

3. Цей Закон набуває чинності з дня його опублікування.

Президент України Л.КРАВЧУК

м.Київ,
25 лютого 1994 року.

Колонка власкора

А у нас у селі

Посівна на бартер

Для бартерних операцій агропромисловому комплексу Черкащини видано торік 234 ліцензії. Згідно з ними за межі області вивезено понад 20 тисяч тонн цукру, 135 тонн олії, 214—соняшнику, 401—крупи, 305 тонн борошна — всього майже на 750 тисяч доларів США. Натомість сільськогосподарські підприємства одержали 6,7 тисячі тонн бензину, 17 тисяч тонн дизельного палива, 24 тонни мастил та іншої продукції. Однак цих запасів вистачить хіба що на пару днів весняно-польових робіт. Адже всього області потрібно 52 тисячі тонн бензину і 58 тисяч тонн дизпалива, щоб упоратися з посівною.

Ярмарок без чудес, але з угодами

В обласному оптовому ярмарку з продажу продовольчих товарів узяло участь понад 130 підприємств і організацій, між якими укладено 300 угод. Особливо добре поярмаркував Черкаський консервний комбінат, котрий підписав контракти на реалізацію 20 мільйонів умовних банок консервів. Усього у підприємств облспоживспілки закуплено понад 70 мільйонів умовних банок м'ясорослинних консервів.

Від Дніпра до Карпат

Кожне з 31 господарства Шполянського району виділило із своїх запасів по 2 тонни комбікормів для сільськогосподарських підприємств Закарпаття, котрі зазнали великих збитків внаслідок руйнівної повені. Крім того, шполянці, щиро співчуваючи жителям затоплених стихією сіл, підготували до відправлення сотні тонн насіння соняшнику, олії, цукру, різних круп. Інші райони Черкащини також включилися у цю благодійну справу.

Припливли з Канади корови

Заморське диво — 200 голів червоно-рябих телиць голштинської породи — благополучно доставлено з Канади через океан і Європу у два господарства Золотоніського району — радгосп «Дружба та дослідне господарство «Золотоніське». Закупило цей племінний гурт Міністерство сільського господарства і продовольства, виклавши за нього 142 мільярди карбованців у валюті. За характеристиками закордонних продавців, «голштини» даватимуть більш як по 10 тисяч літрів молока на рік. Ясна річ, якщо їх годуватимуть по-канадськи, а не по-нашому.

Поміняли ікру на пекарню

Не кетову, звичайно, а кабачкову. Цей добрий гешефт зробили керівники пайового сільськогосподарського підприємства з села Пугачівки Уманського району. На Казанському авіаційному заводі, котрий працює за програмою конверсії, вони виміняли за консерви ікри кабачкової сучасне обладнання для пекарні. Досі віддалене село безпросвітно потерпало від несвоєчасного завезення, точніше — регулярного незавезення хліба з сусідніх сіл та райцентру. Тепер пугачівці матимуть щодня не лише свіжі паляниці, а й торти, тістечка, печиво, кекси. Можна виготовляти у суперпекарні навіть цукерки!

Жити заможно — можна

По 14 кілограмів добірних огірків з кожного квадратного метра збирають нині у теплиці Селищанського цукрового заводу Корсунь-Шевченківського району. Не сподіваючись на доброго дядечка, котрий обдарує усіх заводчан продуктами, тут узялися за самозабезпечення. Крім городу під склом, завели пасіку, зарибнили три ставки. Є ще й ферма з відгодівлі бичків. Кожен цукровар має свій город і підсобне господарство. Тож неправі ті, хто стверджує, що не можна заможно жити в наш час.

Лідія ТИТАРЕНКО,

Черкаська область.

ЧМП - «Бласко»: кращий метод захисту — напад

Недавні слухання в парламенті висновків депутатської комісії, що перевіряла діяльність ЧМП- «Бласко», і постанова Верховної Ради спонукали керівництво пароплавства не до тверезого осмислення своїх дій, а до широкої кампанії спростування й компрометації тих, хто наважився зазирнути за лаштунки недоторканної досі вотчини. Для цього використовуються всі засоби. І насамперед місцева преса, радіо й телебачення (ті, зрозуміло, що йдуть на повідку у керівництва «Бласко»).

На сесії Верховної Ради «лунала лише тенденційно дібрана парламентською комісією інформація», — пише помічник президента АСК «Бласко» Гліб Жигалов. Йому вторить віце-президент концерну Євген Печкуров, заявляючи, що фінансовий стан пароплавства не такий уже й критичний, а все сказане з цього приводу в парламенті — «досить далеке від істинного стану речей» (то чому тоді, постає питання, моряки тривалий час не отримують заробітної платні?). Особливо старається директор департаменту «Бласкоінформ» Валентин Констянтинов, який чи не щодня виступає десь з викриттями «зловредних підступів» депутатів. Недавно по обласному радіо він заявив навіть про скоре пред'явлення судового позову комісії ВР, яка винна, мовляв, у підриві авторитету «Бласко». Цей позов, пообіцяв він, буде опубліковано в пресі. Дні, однак, минають, а такої публікації щось не видно. Передумали? Не знають, як усе оте, що оприлюднено з високої трибуни, спростувати? Може бути. Бо суд розглядає, відомо, факти і тільки факти. А в газетних та усних виступах представників «Бласко» поки що переважають лише голі емоції.

Той самий В.Констянтинов вперто твердить: «Не треба посилатися на висновки якихось комісій, адже в них напрацювали 28 кілограмів паперу...» До конкретики тут чомусь ніхто не воліє вдаватися. Чиновники «Бласко» тільки напускають туману, за яким, сподіваються, люди нічого не розберуть.

Та нещодавно той туман знову розвіяли. Цього разу — південноукраїнський транспортний прокурор Віталій Серафимов на розширеному засіданні колегії цієї прокуратури, участь у якій узяли Генеральний прокурор України Владислав Дацюк, ряд керівників правоохоронних органів регіону. Ні, колегія не присвячувалася спеціально становищу в ЧМП-«Бласко», там йшлося про підсумки роботи за минулий рік та шляхи підвищення ефективності прокурорського нагляду й слідства. Але так уже сталося, що значну частину доповіді, та й ряд виступів, учасники засідання змушені були присвятити саме пароплавству. І тут, на відміну від численних виступів «нападаючих» на парламент, переважали не емоції, а конкретні факти.

А вони такі. За останні два роки в ЧМП- «Бласко» виявлено понад 600 грубих порушень законодавства України, притягнуто до різних видів відповідальності 434 службові особи. Керівництву ЧМП і створеного пізніше на його базі концерну «Бласко» було адресовано близько двох десятків актів, де йшлося про порушення законодавства про працю, ціноутворення, валютне регулювання, безпеку мореплавання. Були й приписи, що вимагали усунення порушень законів, припущених під час укладення зовнішньоекономічних договорів з інофірмами, продажу й передання їм суден та іншого державного майна. Виявлено чимало фактів необгрунтованого витрачання коштів, передусім — валютних, невмотивованого утримування частини валютної виручки за рубежем на рахунках не уповноважених на це банків і без дозволу Національного банку України. Близько сорока існуючих в Одесі та інших портових містах спільних підприємств, що перебувають під впливом «Бласко», працюють за вельми сумнівними, на думку експертів прокуратури, ліцензіями, уникаючи належних податків. Тільки СП, що займаються агентуванням суден, недодали до валютного фонду України за рік близько 4 мільйонів доларів. А державна фірма «Інфлот», яка щороку вносила до державної казни 6—7 мільйонів доларів, стала тим часом не до вподоби керівництву «Бласко». Воно притому не просто почало її нехтувати й дискредитувати, а й зняло з її рахунку без жодних на те підстав понад 6 мільйонів доларів, поставивши тим самим «Інфлот» у вкрай скрутне становище. Отже, додамо від себе: комусь дуже потрібно — всіляко сприяти різним СП, які ошукують нашу державу (тільки за реєстрацію кожне з них мало б сплатити по 800 тисяч доларів), і встромляти палиці в колеса фірмі, що працює на державу?

Називалися на колегії прокуратури й інші обурливі факти, що засвідчують досить вільне поводження ЧМП - «Бласко» з українськими законами, нехтування ними інтересів не тільки держави, а й моряків, працівників берегових служб пароплавства. Почала розслідувати прокуратура й факти, викладені в матеріалах парламентської комісії щодо перевірки діяльності концерну «Бласко» та законності його створення. Вже зараз можна зробити висновок, що тут таки приймали рішення, спрямовані на зміну форм власності і незаконне передавання державного майна іноземним компаніям та спільним підприємствам. А чиновники від «Бласко» по всіх усюдах волають, що все роблять у суворій відповідності із законами.

Невдовзі, будемо сподіватися, ці перевірки буде закінчено, прокуратура оприлюднить нові факти, висловлюючись мовою Кримінального кодексу, зловживань владою чи службовим становищем. Цікаво, чи спробують чиновники «Бласко» і їх спростувати? Після засідання колегії Південно-Української транспортної прокуратури, в усякому разі, таких спроб поки що, за моїми спостереженнями, не робилося. Ще б пак! Проти депутатів годяться й голі емоції, безпідставні звинувачення у корисливості (як тут не згадати народне: «Кращий метод захисту — напад»?), а проти прокуратури з цим не попреш, ще й поплатитися можна.

Є, отже, матеріали перевірок парламентської комісії (а раніше — і депутатської комісії Одеської облради), є факти, встановлені Південно-Українською транспортною прокуратурою. Є постанова Верховної Ради про недовіру президентові концерну «Бласко» Павлові Кудюкіну. То й що з усього? — резонно запитують в Одесі. ЧМП продовжує незаконно, з багатьма порушеннями, реформуватися в акціонерний судноплавний концерн «Бласко». А Павло Кудюкін продовжує цим процесом керувати. До того ж він балотується в нардепи і, отже, у разі удачі, набуде депутатського імунітету. Коли він зараз чхає на висновки представницьких комісій і прокуратури, на рішення парламенту, то можна уявити, як вестиме себе потім... То що, нинішня Верховна Рада хоча б під кінець своєї діяльності так і не виявить належної у таких випадках принциповості, не доведе справу до логічного завершення? Це запитання не автора — одеситів, які щодня читають, слухають демагогічні «спростування» знахабнілих чиновників «Бласко». Вони, одесити, вже навіть відомий вислів з цього приводу переінакшили, іронічно зазначаючи: «А «Бласко» слухає та їсть».

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Село

Хто вичистить авгієві стайні?

Вже березень до квітня повертає, а селянин журиться:

— Пізньою буде весна.

У цих скупих словах багато чого: за лічені дні треба буде розорати осінній борг, пересіяти вимерзлу озимину, посіяти ярі. А ще ж — скрута з добривами, гербіцидами, отрутохімікатами. Не всюди є високоякісне зерно, не всі підготували техніку... Ще й держава вкотре обібрала — продукцію забрала, а платити не збирається.

Власне, можна б і зрозуміти — їй теж важко. Та більше руки опускаються від того, що в нелегкий час нахлібники як сиділи на шиї селянина, так і сидять. Ще й нові мостяться, тільки таблички поміняли. На Поділлі, скажімо, вчорашні колгоспи іменуються сільгосппідприємствами на акціонерних засадах. Та — лиш іменуються. Акціонування здебільшого проведено формально, ніхто тих дивідендів не бачить, хіба що в окремих господарствах. Віз реформ застряв поміж учорашніми та новітніми пнями, а немало з тих, кому за посадою належить торувати дорогу тому возові, з діловою міною встромляють палиці в колеса та намагаються поцупити з нього все, що тільки можна.

Не так давно колегії облсільгоспуправлінь Поділля— Вінниччини, Тернопільщини та Хмельниччини — підбивали підсумки минулого року. Хоч безгосподарність та безвідповідальність чималі скрізь, вразила своєю беззубістю колегія Вінницького управління сільського господарства і продовольства. Вона мала б не тільки продемонструвати, що володіє ситуацією, а й назвати поіменно «героїв» і відзначити їх по заслузі. Бо є за що. Упродовж багатьох років для хмельничан і тернопільців Вінниччина була не тільки більшим землекористувачем, «цукровим Донбасом», а й зразком хазяйнування. Тепер же вона — за однакових умов — поступається сусідам. Дійшло до того, що тут залишають під снігом буряки, кукурудзу. Протягом двох останніх років надої на корову не можуть сягнути бодай двохтисячного рівня. У багатьох районах вони взагалі козячі, навіть цифру соромно називати.

Не веселіші справи і з виробництвом м'яса. Торік воно скоротилося на 27 відсотків. В області почалося обвальне скорочення поголів'я худоби. Падіж великої рогатої худоби, свиней, овець та кіз сягає 3,6 — 12,6 відсотка. Отож, молоко, мабуть, коштуватиме, як золото, м'яса теж поменшає.

Звичайно, вінничани можуть кивати на енергетичну кризу. Але ж вона на обминула й сусідні подільські області. Тільки там кмітливішими були постачальницькі служби. Скажімо, на перше січня Вінниччина припасла 8,2 тисячі тонн дизельного палива, а хмельничани — 13 тисяч тонн. Бензину сусіди надбали теж більше.

Зрештою, на колегії Вінницького сільгоспуправління промовці не раз ставили у приклад районним керівникам своїх сусідів-хмельничан. Та на відміну від Хмельницького, де на колегії круто говорили з ледарями і базіками, вінницьке керівництво провело колегію на зразок семінару з підвищення словесної кваліфікації своїх агровождів. Якби колегія зважила все це критично, то на поверхню спливли б реальні причини занепаду села. І звідали б люди правду: фахівці, які обіймали посади в АПК і при Брежневі, і при Горбачові і не здають портфелів сьогодні, відійшли від справ державного управління. і на перший план поставили особисте благополуччя. Не за ударну ж працю в ім'я України звільнив Президент першого заступника глави облдержадміністрації Віктора Легуна, котрий одночасно обіймав і посаду начальника облсільгосппродукту.

Колегія не зробила навіть спроби вимести сміття з хати. І воно, зрозуміло, нагромаджується: одним зійшло з рук, то й мені минеться.

Щоправда, на колегії облдержадміністрації керівництво агрокомплексу було піддано критиці. Представник Президента в області Микола Дідик, зокрема, сказав:

— Особливо турбує поширення організованої злочинності, проникнення її в управлінські й господарські структури. В області виявлено ряд фактів розбазарювання цукру, спирту, олії, патоки, сільськогосподарської техніки. У цьому замішані службові особи й господарські керівники. З допомогою різного роду махінацій вони прокручували через ринкові структури мільярдні кошти. Однак правоохоронні органи належної оцінки цьому не дали. До осіб, що так збагачувались, досі ніяких заходів не вжито. Матеріали про зловживання лежать у прокуратурі, не видно кінця- краю.

Більше того, продовжував промовець, окремі «соратники» колишнього першого заступника глави облдержадміністрації Легуна продовжують обіймати державні посади, знайшли для його захисту «адвоката» з Верховної Ради — Олександра Коцюбу. Він грубо втручається у справи області, загострюючи тим самим суспільно-політичну обстановку в регіоні.

Нещодавно опубліковано матеріали про діяльність малого підприємства «Наташа», через яке директор підприємства «Агромашкомплект» В.Шолота передав велику кількість товарно-матеріальних цінностей для перепродажу комерційним структурам. До складу МП «Наташа» входили родичі, дружини досить таки впливових керівників О.Куляса, О.Ковтуна, М.Вовка та інших. Отже, чітко простежується кругова порука.

Начебто й грізно говорив про це та інші неподобства представник Президента. Але враження таке, ніби все це мовлено не стільки для того, щоб зупинити легунів, скільки для того, щоб засвідчити своє відмежування від тієї компанії. А висновок сумний: село обкрадатимуть ще довго.

Ясна річ, навіть за умов чіткої і злагодженої роботи держадміністрації зі структурами агропромислового комплексу не все їм під силу. Як липку обдирають село переробники, нафтобізнес, безліч посередницьких структур тощо. Критичну ситуацію посилює банківський розгардіяш. Село — фермерське чи колгоспне — не виживе без чіткої державної програми. До сьогодні її не спромоглися сформувати ні міністерства, ні аграрники в депутатському корпусі. Вони не зуміли — чи й не схотіли — захистити селянина. Як треба зневажити працю годувальника, щоб не розплатитися з ним за вирощену продукцію, місяцями не виплачувати йому навіть мізерну платню!

Отож, виходить, залишається одна надія: аби Президент засукав рукава і вичистив авгієві стайні. Адже ясно — із занепадом села занепаде й держава.

Михайло ВАСИЛАШКО.

За царизму заборонена, за більшовизму репресована, за незалежності заморожена

Чи побачить світ п'ятий том «Історії України-Руси» Михайла Грушевського?

Україні, як і кожній молодій державі, що добивається визнання у співтоваристві народів, необхідно мати й літопис власної історії. І така свята книга є — це одинадцятитомна «Історія України-Руси».

М. Грушевський розумів, що вона має стати історичною метрикою України у світовому товаристві, бо до нього існувала теорія, що Україна не має власної історії, її історія — це лише розділ в історії Російської імперії. Розпочавши роботу над багатотомником ще студентом Київського університету Святого Володимира, Грушевський продовжував титанічну працю до останнього свого подиху. В нас же ця книга за царизму була заборонена, за більшовизму «репресована». Ставши незалежною, Україна розпочала перевидання літопису. Роботу очолили Інститут української археографії та Археографічна комісія Академії наук України. З метою повернення великої творчої спадщини Михайла Грушевського українському народові та інтеграції його національного життя у світову культуру постав Міжнародний фонд Михайла Грушевського, раду співзасновників якого очолив віце-прем'єр-міністр з гуманітарної політики М. Жулинський. Фонд є міжнародною організацією і має 3 відділення — в Україні, США і Канаді. Зокрема, Канадське відділення працює над перекладом англійською мовою «Історії України-Руси» Михайла Грушевського, видання якої дасть змогу народам світу пізнати правдиву історію України, спростувати шовіністичні концепції про відсутність власної історії в українського народу. Два перші томи англомовного видання «Історії України-Руси» побачать світ уже цього року. Проекти Фонду Грушевського мають підтримку від ряду інших міжнародних фондів. Так, зокрема, на переклад 7-го тому «Історії України-Руси» (козацтво) Американський фонд розвитку гуманітарних наук виділив 60 тисяч, Міжнародний Фонд «Відродження» — 20 тисяч доларів.

Українське відділення Міжнародного фонду Михайла Грушевського зосередило увагу на трьох основних національних програмах: виданні повного зібрання творів М. Грушевського (60 томів) та україномовного видання «Історії України-Руси» (11 томів); встановленні в Києві пам'ятника видатному історику, громадському і державному діячеві та відкритті музею сім'ї Грушевських; заснуванні стипендій імені Грушевського для студентів. Попри скрутне економічне становище, наш народ відгукнувся на ці національні програми. Немалі кошти виділила й держава. Вже вийшли друком перші чотири томи «Історії України-Руси», на черзі п'ятий. Скульптор І. Макогон виготовив у гіпсі погруддя Михайла Грушевського для встановлення на одній з центральних вулиць Києва. Десять кращих студентів Київського університету імені Т. Шевченка одержали іменні стипендії. (Фонд Грушевського щиро дякує всім доброчинцям, які підтримали національні програми. У Києві це, зокрема, адміністрація Президента, Київське відділення Народного банку, Ощадбанк, Градобанк, Вабанк, банк «Відродження», Укрінбанк, турфірма «Почайна», СП «Віннер форд Київ» та ряд інших, яким із вдячністю вручені перші чотири томи «Історії України-Руси»).

Сьогодні Українське відділення Міжнародного фонду Михайла Грушевського продовжує збирати кошти для увічнення його пам'яті. Надійшла вже значна сума, але за сучасних цін та інфляції цих коштів мало. Адже орієнтовна вартість видання лише одного тома накладом 100 тисяч примірників — 1,5 мільярда карбованців. Фонд Грушевського змушений або відмовитися від своїх програм, або ж звернутися до старого випробуваного способу — всенародної української толоки (так збирали кошти на пам'ятники Т. Шевченку, Б. Хмельницькому, на інші національні святині і храми).

Сподіваючись на традиційну жертовність українського народу, фонд просить підтримати національну справу. І, зокрема, звертається до комерційних організацій, фірм, банків та окремих осіб з проханням пожертвувати хоча б невеликі, але вкрай потрібні кошти на видання п'ятого тома «Історії України-Руси», робота над яким тимчасово припинена.

Список усіх доброчинців буде опубліковано в останньому томі «Історії України-Руси» — найціннішої національної книги, яку незалежна Україна видає вперше. Банківські рахунки Міжнародного фонду Грушевського: у карбованцях — № 70161140/700242 в Укрбанку «Відродження», МФО 300421; у ВКВ — Укрбанк «Відродження», АПБ «Україна» АК № 073608/104070331. Фонд Грушевського.

Леонід РЕШОДЬКО,
виконавчий директор Міжнародного фонду Михайла Грушевського.

Реклама

Продиктовано в номер

Чергове рішення Центрвиборчкому

Складна ситуація склалася у Криму у зв'язку з указом президента Юрія Мешкова від 10 березня про проведення опитування кримчан. Призупинивши всю діяльність по виборах до ВР Криму, Центрвиборчком зайнявся вивченням указів президента (останнім часом з'явився ще один, в якому Мешков погодився з законними вимогами Центральної виборчої комісії). Однак, як заявив 21 березня на засіданні Центрвиборчкому його голова Віктор Алсуф'єв, президент вимагає, щоб опитування мало юридичні наслідки референдуму, на чому, до речі, Мешков раніше не наполягав. Алсуф'єв роз'яснив, що це дуже серйозний поворот. Сказав, що згідно із законодавством, президент повинен звернутися до ВР Криму з ініціативою такого опитування (референдуму). Кримський же парламент має призначити дату опитування з тим, щоб для його підготовки було не менше двох місяців. ВР Криму повинна зобов'язати Центрвиборчком зайнятися проведенням такого опитування.
Після цього Центральна виборча комісія прийняла постанову, в якій говориться, що президентові може бути надане організаційне сприяння у проведенні опитування при умові, що воно не матиме юридичних наслідків, не суперечитиме законодавству і не ставитиме під загрозу вибори до ВР Криму 27 березня.

Йдемо стежкою Криму?

Коли депутати Донецької обласної Ради приймали рішення про проведення 27 березня місцевого референдуму про двомовність, входження України в СНД тощо, вони, безумовно, чекали негативної реакції на свою «демократичну» ініціативу з боку офіційного Києва. Тобто, йшли на конфронтацію свідомо, щоби опісля ще більш загострити ситуацію. Коли ж дочекалися «свого», оприлюднили розпорядження голови облради про скликання дев'ятнадцятої позачергової сесії, і це коїться напередодні виборів до ВР! Отож, 23 березня нардепи Донеччини збираються знову. На порядку денному єдине питання: «Про протест Генеральній прокуратури України на рішення обласної Ради народних депутатів від 22 лютого 1994 року «Про призначення дорадчого опитування (консультативного референдуму) громадян області».

Сьогодні — всесвітній метеорологічний день,

який щороку святкується як день заснування Всесвітньої метеорологічної організації при ООН. Українська гідрометеорологічна служба це: прогнозування погоди (в тому числі складання оперативних зведень для авіадиспетчерів), агрометеорологічні дослідження (аж до складання прогнозів урожайності), спостереження за гідрологічним режимом річок і водосховищ, екологічні спостереження за атмосферою і навіть воєнізовані загони штучного викликання опадів в Дніпропетровській області.

На аренах країни і світу

Футбол. Відбулося жеребкування півфінальних пар європейських клубних турнірів. Кубок кубків. «Парі Сен-Жермен» (Франція) — «Арсенал» (Англія), «Бенфіка» (Португалія) — «Парма» (Італія). Кубок УЄФА. «Кальярі» (Італія) — «Інтер» (Італія), «Карлсруе» (Німеччина) — «Казино» (Австрія).

Баскетбол. Чемпіонат країни. Вища ліга. Чоловіки. «Спартак» (Луганськ) — «Київ-Баскет» — 79:83, 59:80, «ТІІТ-Маріам» (Харків) — «БІПА-Мода» (Одеса) — 88:91, 101:110, «Корабел» (Миколаїв) — ЦСКА (Київ) — 95:71, 105:72.

Наступні матчі чемпіонату пройдуть 26—27 березня. Знову Київський палац спорту стане ареною баскетбольного свята. Головні події — поєдинки клубів «Київ-Баскет», «БІПА-Мода», які входять до лідируючої групи. Фірма «Денді» — власник київського клубу — подбала і про естрадну програму, і про різноманітні конкурси для учасників та глядачів. Ці події напряму транслюватиме знову телекомпанія «ТЕТ».

Початок зустрічей: 26 березня — о 17.30 і 27 березня — о 15.00.

Хокей. Чемпіонат світу. Група С. Україна — Угорщина — 8:0.

Чому не здається наш гордий «Варяг»?

Кілька разів був змушений перечитати матеріал у пресбюлетені КНДС (№ 4, 21.02.94 р.) Катерини Левицької, щоб бодай зрозуміти, про що мова. Тези на кшталт «єслі кто-то кое-где у нас порой...» крутилися довкола факту: 10 лютого керівники миколаївських підприємств зібралися у голови міськради, щоб обговорити проблеми промисловості Миколаєва і сформулювати пропозиції до Верховної Ради і Президента. К. Левицька з цього зробила висновок: «... миколаївські керівники підтримують на виборах... першого секретаря обкому Компартії, народного депутата Матвєєва», а «підсумком зустрічі був лозунг про відновлення економічних зв'язків регіону з Росією». Звичайно, я не міг не скористатися приїздом до Києва голови постійної комісії Миколаївської міськради з гласності **Олексія СЕРЕДІНА**, щоб не спробувати зрозуміти справжній стан на підприємствах міста. Він, до речі, понад 30 років — на будівництві військових кораблів, головний будівельник сумнозвісного «Варяга».

— Що ж тут правда, а що — ні?

— Та немає там правди. Можна говорити по кожному пункту окремо, але навіщо спростовувати те, що подається в «кращих традиціях» геббельсівської пропаганди? Скажу лише про головне. Про Матвеєва. Я працював з ним, і він мені не подобався у певних речах, я з ним лаявся, але, прочитавши «критику» на нього у бюлетені КНДС, я його почав любити!.. Потім, це не Сандюк (голова міськради) зібрав директорів 10 лютого. Це директори і трудові колективи примусили його провести об'єднану сесію міськради та облради разом з ними, щоб вирішити, що робити далі.

Держава повинна бути керована і політично, і економічно, але цього немає! Програми відпрацьовуються, але в цілому їх поки що немає. Росія тисне і — не платить. Той же «Варяг» не будується: у Росії немає грошей. У травні минулого року ми підписали з Росією контракт на будівництво дуже потрібної їй плавбази для екологічних програм. Була міждержавна угода, є контракт, фінансування — немає. Ми ставимо питання по-іншому. Якщо у вас немає, чим платити, і ми, відповідно, не можемо заплатити російським постачальникам за обладнання, зробіть їм держзамовлення і хай вони нам надсилають це обладнання з вирахуванням його вартості з загальної вартості корабля. І це не робиться, оскільки Росія не може і своїм підприємствам заплатити. Отже, усталена думка про те, що економічна ситуація в Росії краща — не зовсім відповідає дійсності. Чому, скажімо, у нас стоять траулери, замовлені рибалками Росії? Навіть через «Газпром» не вдалося продати їх, бо у рибалок Росії немає рублів. Отже, такі проблеми можна вирішити лише на міждержавному рівні. І ніякий директор не в змозі це зробити самостійно. Що нам робити, якщо стоять у нас ще з минулого року 7 побудованих за замовленням росіян траулерів? Спробували підписати з «Дальрибою» угоду, що передаємо їм один траулер, а вони поступово сплачуватимуть за нього. Передали. А «Дальриба» акціонувалася, і нема з кого спитати.

— Ви про Чорноморський завод говорите?

— Так. Але і на інших заводах таке. Стояв, скажімо, ракетний крейсер «Лобов» на заводі імені 61 комунара, грошей не було. Сьогодні з величезними труднощами добудовуємо для України, у якої теж не дуже великі ресурси. Стояли на ремонті 2 великих протичовнових кораблі, а Росія від них відмовилася. Україні вони не потрібні... Отже, тим, хто випускав бюлетень КНДС, треба було поїхати, поговорити з працівниками заводу, а потім вже писати.

— Передвиборчі ігри?

— Мабуть. Але, на жаль, люди звикли: якщо надрукували — значить, правда.

— А яке взагалі становище суднобудування у Миколаєві — адже це основна «професія» міста?

— Більш того: третина суднобудування колишнього Союзу — це Україна. Це наше потенційне багатство. І те, що сьогодні не будуються на жодному заводі крупні кораблі для України — її трагедія. Розрізали ми крейсер четвертого покоління «Ульяновськ», розчистили стапель і заклали за контрактом з норвежцями два танкери — а вони (норвежці) виявилися неплатоспроможними. Довелося шукати інших. Домовилися з греками, які забажали дещо інших параметрів. От і переробляли на ходу. Сьогодні вже 9 танкерів замовлено греками. Платять справно. Звичайно, не за світовими цінами...

— Користуючись нашими труднощами?

— Так, але це для нас — краще, ніж зовсім без роботи. От ми й підійшли до питання, чому збиралися директори. Нам замовники платять валюту, яку завод може отримати лише через НБУ. 50 відсотків йде на завод. 26 відсотків йде до бюджету. Це — нормально. Але решта нам виплачується за банківським курсом, набагато нижчим за реальний. Отже, ми отримуємо зовсім нічого. Та й прийнято урядове рішення виплачувати підприємствам гроші виключно у карбованцях. Крім того, ми мусимо закуповувати комплектуючі і сировину не лише в Україні, і нам валюта потрібна не лише як прибуток... Тому й зібралися директори, обговорили ситуацію і направили свої пропозиції до Верховної Ради і Президенту. У нас і в думках не було того, щоб штурмувати Верховну Раду, вимагати, як пишеться в тому ж бюлетені КНДС, щоб вона разом з Президентом пішла у відставку.

— А що з військовим кораблебудуванням?

— Ми жалкуємо, що довелося розрізати «Ульяновськ», який був готовий на 18 відсотків, і не думаємо, що «Варяг» був готовий на 67%...

— «Ульяновськ» був кораблем нового покоління і, я чув, не поступався б класом американським?

— Перевищував би. Це — авіанесучий корабель четвертого покоління. Справа в тому, що ми не побудували жодного авіаносця — ми робили авіанесучі крейсери.

— Чи немає тут лукавства з назвою?

— Ні. Ми пішли своїм шляхом. Авіаносець — це плавучий аеродром. Він може діяти лише разом з групою кораблів — протичовнових, зенітного прикриття, озброєних ракетно-артилерійською зброєю...

— Що ж таке миколаївські крейсери?

— Це зовсім інша концепція. Спочатку крейсерам додали вертольоти, потім — літаки вертикального злету, потім — звичайні літаки, вищі класом. Вийшла унікальна споруда: крейсер, озброєний ударним артилерійсько-ракетним комплексом, зенітним, авіацією. Тому тут немає лукавства.

— Чи можна трішки історії, бо ця тема не дуже висвітлювалася у нашій пресі...

— Перший протичовновий крейсер побудували у Миколаєві в 1967 році — «Москва». Я також був на ньому будівельником. Після цього — наступне покоління — «Київ». На ньому вже були літаки вертикального злету і вертольоти. Коли прибули на завод авіатори, вони попросили, щоб їм дали когось, хто відповідав би за авіаційне обладнання. А оскільки справа була нова, призначили мене. Так я став на «Києві» старшим будівельником і відповідальним здавачем авіаційного озброєння. Після «Києва», на крейсерах третього покоління, були вже вертольоти, літаки вертикального злету і звичайні літаки. Але ми замість катапульти (як американці) використовували трамплін — попередньо, звичайно, відпрацювавши його на землі. У світі трамплін використовували лише англійці для «Харрієрів». І, нарешті, був «Ульяновськ», крейсер четвертого покоління, на якому було все. Але це був таки крейсер, а не авіаносець.

— Чи потрібні кораблі такого класу Україні?

— Це вирішувати тим, хто розробляє оборонну доктрину. Моя думка — не потрібні.

— А будувати на замовлення?

— У світі була і є така практика. Але для цього потрібні відповідні міжнародні угоди.

— Чи вирішується якось доля «Варяга»?

— Була угода з Росією спільно добудувати. Точніше, прийняти протягом трьох місяців відповідне рішення. Але все це залишилося на папері. На мою думку, Росія самостійно не в змозі сьогодні фінансувати будівництво, як і Україна. В Росії досі не прийнято бюджет, економічна і законодавча ситуація подібна до нашої, але вони не наважуються говорити про це — престиж...

— Проектували «Варяг», як і решту авіанесучих крейсерів, у Невському ПКБ. Отже, Україна без Росії не в змозі будувати кораблі такого класу?

— Чому? Якщо буде таке завдання — зробимо. Звичайно, потрібен час і гроші. Великі гроші.

— Чи зацікавлена Росія у співробітництві з Україною в кораблебудуванні?

— Думаю, так. Але заважає політична і економічна ситуація в самій Росії. Щодо України, то вона теж багато чого розробляла для Росії, тобто, процес не був односторонній. І Україна, і Росія зацікавлені у співробітництві, але треба вирішити внутрішні проблеми.

— І останнє. Чи можна провести конверсію на миколаївських суднобудівних заводах і повністю перейти на мирну продукцію?

— Цей процес уже відбувається. З неминучими втратами...

Костянтин ПАРИШКУРА.

Щось новеньке

Пийте на здоров'я!

Завдяки рішенню 47-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН на один «червоний день» на Землі побільшає. Відтепер 22 березня відзначатиметься як Всесвітній день води. Свята кожен зустрічає, як звик і як дозволяє гаманець. Найдешевше — випити за 22 березня склянку «Боржомі», «Оболонської» чи просто з-під крану. З Дніпра черпати не раджу. А тих, хто вже «зачерпнув» і переймається актуальністю наук гідрології та екології, ласкаво просимо на семінар «Стан та основні завдання наукової і практичної гідрології в Україні». Семінар відбудеться 23 березня 1994 року в Державному комітеті України з гідрометеорології по вул. Золотоворітській, 6.

Ганна РОМАНЦОВА.

Є восьма!

Знай наших!

16 березня в Ужгороді відбулося урочисте відкриття цифрової міжнародно-міжміської телефонної станції. Це 8 обласний центр, де силами СП «УТЕЛ» споруджено сучасну АТС. Вона дозволить абонентам регіону безпосередньо по коду зв'язатися з будь-якою країною світу. Сподіватимемося, поліпшиться телефонне сполучення й на внутрішніх мережах. І хоч АТС було здано на 5 місяців пізніше наміченого строку, — це надзвичайно потрібний подарунок для області.

Того ж дня в Ужгороді пройшли переговори міністра зв'язку України Олега Проживальського з колегами з Угорщини, Польщі та Румунії стосовно подальшого поліпшення роботи комунікацій між цими країнами.

Микола ГОРВАТ.

Ужгород.

Анонс!

Театр «Дружба» має честь запросити...

на гастролі Севастопольського театру для дітей та молоді «На Великій морській» (художній керівник Віктор Оршанський), що відбудуться 22—26 березня у приміщенні Міжнародного центру культури і мистецтв (колишній Жовтневий палац).

Севастопольці покажуть музичну казку-оперу для дітей «Стійкий олов'яний солдатик» та театральний капусник «Канделябри не гаснуть».

Найближчим часом, у квітні, у Києві даватиме спектаклі МХАТ імені Горького. Кияни та гості столиці зможуть подивитися «Зойчину квартиру» за М. Булгаковим, «Ми йдемо дивитися «Чотаєва» за п'єсою санкт-петербурзького драматурга О. Данилова, а також побувати на творчих вечорах Тетяни Дороніної.

А травень подарує зустрічі з театром Романа Віктюка, з Абхазьким драматичним театром імені С. Чанба.

Світлана ГУДЗЬ.

Інформація про випуск акцій (проспект другої емісії) акціонерного товариства «МПК Сквира»

I. Основні данні про емітента

Акціонерне товариство «МПК Сквира» (надалі — Товариство) засноване 21 квітня 1993 року на підставі рішення зборів засновників.

Товариство зареєстроване 11 січня 1994 року розпорядженням Сквирської районної державної адміністрації (№ 3 від 11 січня 1994 року; реєстраційний номер 240-323-АТ).

Юридична адреса Товариства: 256450, Київська обл., м.Сквира, вул.Леніна,10.

II. Предмет діяльності Товариства

Предметом діяльності АТ «МПК Сквира» є:

— насичення ринку України продуктами харчування та товарами народного споживання;

— виробництво, закупівля, переробка та реалізація сільськогосподарської продукції, в тому числі:

а) переробка м'ясопродуктів;

б) переробка овочів та фруктів;

— закупівля, переробка та реалізація риби і морепродуктів;

— роздрібна та оптова торгівля товарами народного споживання;

— будівництво, реконструкція житлових та виробничих комплексів;

— надання транспортних послуг, зокрема послуг, пов'язаних із перевезенням вантажів;

— комерційно-посередницька діяльність;

— зовнішньоекономічна діяльність;

— інші види діяльності, не заборонені чинним законодавством, відповідно до статуту Товариства.

III. Відомості про наступний випуск акцій

Зборами акціонерів АТ «МПК Сквира» прийнято рішення про збільшення статутного фонду та додатковий випуск акцій (протокол № 1 від 21 грудня 1993 року).

Мета використання фінансових ресурсів, залучених від емісії:

— подальше фінансування будівельних робіт;

— придбання, переробка сільськогосподарських продуктів;

— придбання сировини.

Плановий обсяг другої емісії становить 1 000 000 000 (один мільярд) крб.

Вид цінних паперів, що випускаються Товариством в обіг, — прості іменні акції.

Привілейовані акції не випускаються.

Номінальна вартість однієї акції — 20 000 (двадцять тисяч) крб.

Кількість акцій — 50.000 (п'ятдесят тисяч) акцій.

Акціонерам видається сертифікат на сумарну кількість придбаних акцій.

Акції АТ «МПК Сквира» другої емісії мають серію Б з номерами 00001 — 50000.

Розмір дивідендів за акціями визначається загальними зборами акціонерів за результатом фінансово-господарської діяльності товариства за рік.

Розповсюдження акцій Товариства здійснюватиме АТ «ОМЕТА-trust» — торгівець цінними паперами через мережу фондових магазинів, агентсько-брокерську мережу концерну «ОМЕТА», відділення зв'язку, поштовими переказами.

Початок передплати 28 березня 1994 року.

Закінчення передплати 8 квітня 1994 року.

IV. Відомості про попередній випуск акцій

Передплата на акції першої емісії проводилася з 10 червня 1993 року до 10 грудня 1993 року.

Статутний фонд АТ «МПК Сквира» становить 100 000 000 (сто мільйонів) карбованців. Статутний фонд Товариства сплачено повністю.

Вид випущених у обіг цінних паперів — прості іменні акції. Привілейовані акції не випускалися.

Номінальна вартість однієї акції — 20 000 (двадцять тисяч) крб.

Кількість акцій — 5 000 (п'ять тисяч) штук.

Акції Товариства розміщені серед юридичних та фізичних осіб.

Засновники Товариства володіють 1300 (тисячею трьомастами) акцій на загальну суму 26 000 000 (двадцять шість мільйонів) крб., що становить 26 відсотків Статутного фонду.

V. Відомості про засновників Товариства

Засновниками Товариства є:

— акціонерне товариство «ОМЕТА Інвест»;

— товариство з обмеженою відповідальністю «ОМЕТА Сквира».

VI. Органи управління Товариства

Органами управління Товариства є:

— загальні збори акціонерів Товариства;

— спостережна рада Товариства;

— правління Товариства.

Вищий орган управління — загальні збори акціонерів Товариства.

У період між загальними зборами функції вищого органу управління виконує спостережна рада Товариства.

Контроль за фінансово-господарською діяльністю правління Товариства здійснює ревізійна комісія, яку обирають із числа акціонерів.

VII. Відомості про незалежного аудитора

Незалежним аудитором Товариства є:

Аудиторська фірма ЗАТ «Центральне фінансове агентство» (Київ-21, вул.Грушевського, 31/1).

VIII. Права акціонерів Товариства

Акціонери мають права, передбачені ст.5 Закону України «Про цінні папери і фондову біржу», зокрема:

— право на участь в управлінні Товариством із розрахунку, що право одного вирішального голосу на зборах акціонерів дає пакет із 10 акцій;

— право на отримання дивідендів;

— інші права, передбачені статутом Товариства.

IX. Пільги засновників та акціонерів Товариства

Засновники мають переважне право на першочергове придбання акцій Товариства.

Рішенням загальних зборів акціонерів (протокол № 1 від 21 грудня 1993 року) власники акцій Товариства першої емісії мають право придбати акції другої емісії за номінальною вартістю.

X. Фактори ризику в діяльності емітента

Факторами ризику, що можуть впливати на діяльність АТ «МПК Сквира», визначаються:

— непослідовність економічної політики уряду України;

— негарантоване сплачування дивідендів, пов'язане з нестабільністю ринку.

Інформація про випуск акцій (проспект другої емісії) акціонерного товариства «Амата Індастрі»

I. Основні данні про емітента

Акціонерне товариство «Амата Індастрі» (надалі — Товариство) засноване 15 липня 1993 р. на підставі рішення зборів засновників.

Товариство зареєстроване рішенням Харківської районної державної адміністрації м.Києва 17 грудня 1993 р. (реєстраційний номер 0122—1523 АТ).

Юридична адреса Товариства: 253091, м.Київ, Харківське шосе, 168-К.

II. Предмет діяльності Товариства

Предметом діяльності Товариства є:

— виробництво будівельних матеріалів та матеріалів для меблів;

— будівництво, реконструкція житлових та виробничих комплексів;

— розробка, запровадження та реалізація нових технологій;

— комерційно-посередницька діяльність;

— інші види діяльності, не заборонені законодавством, відповідно до статуту Товариства.

III. Відомості про наступний випуск акцій

Рішення про випуск акцій другої емісії прийнято на загальних зборах акціонерів Товариства 25 листопада 1993 року (протокол № 1 від 25 листопада 1993 року).

Мета використання фінансових ресурсів, залучених від емісії:

— подальше розширення виробництва;

— фінансування будівельних робіт;

— придбання обладнання для випуску будівельних матеріалів;

— пуско-налагоджувальні роботи;

— придбання сировини.

Вид акцій, що випускаються в обіг, — прості іменні акції.

Привілейовані акції не випускаються.

Плановий обсяг другої емісії Товариства становить 1 000 000 000 (один мільярд) крб.

Вид цінних паперів, які випускаються в обіг, — прості іменні акції у кількості 100 000 (сто тисяч) акцій номінальною вартістю 10 000 (десять тисяч) крб.

Акції АТ «АМАТА ІНДАСТРІ» другої емісії мають серію Б з номерами 00001 — 100000.

Акціонерам видається сертифікат на сумарну кількість придбаних акцій.

Розмір дивідендів за акціями визначається загальними зборами акціонерів за результатом фінансово-господарської діяльності Товариства за рік.

Розповсюдження акцій Товариства здійснюватиме АТ «ОМЕТА» trust» — торгівець цінними паперами через мережу фондових магазинів, агентсько-брокерську мережу концерну «ОМЕТА», відділення зв'язку, поштовими переказами.

Початок передплати 28 березня 1994 року.

Закінчення передплати 8 квітня 1994 року.

IV. Відомості про минулий випуск акцій

Передплата акцій першої емісії проводилася з 15 серпня 1993 року до 15 листопада 1993 року. Обсяг емісії становив 247 120 000 (двісті сорок сім мільйонів сто двадцять тисяч) крб. Статутний фонд Товариства поділений на 24 712 (двадцять чотири тисячі сімсот дванадцять) простих іменних акцій номінальною вартістю 10 000 крб. кожна.

Привілейованих акцій немає.

Засновники Товариства володіють 17 500 (сімнадцятьма тисячами п'ятьмастами) акцій на загальну суму 175 000 000 (сто сімдесят п'ять мільйонів) крб., що становить 70,8 відсотка Статутного фонду.

В Товаристві сформовано резервний фонд, розмір якого визначено статутом Товариства.

V. Відомості про засновників Товариства

Засновниками Товариства є:

— акціонерне товариство «ОМЕТА-Інвест»;

— мале підприємство «Амата».

VI. Органи управління Товариства

Органами управління Товариства є:

— загальні збори акціонерів Товариства;

— спостережна рада Товариства;

— правління Товариства.

Вищий орган управління — загальні збори акціонерів Товариства.

У період між загальними зборами функції вищого органу управління виконує спостережна рада Товариства.

Контроль за фінансово-господарською діяльністю правління Товариства здійснює ревізійна комісія, яку обирають із числа акціонерів.

VII. Відомості про незалежного аудитора

Незалежним аудитором Товариства є Аудиторська фірма ЗАТ «Центральне фінансове агентство» (Київ-21, вул.Грушевського, 31/1).

VIII. Права акціонерів Товариства

Акціонери мають права, передбачені ст.5 Закону України «Про цінні папери і фондову біржу», зокрема:

— право на участь в управлінні Товариством із розрахунку, що право одного вирішального голосу на зборах акціонерів дає пакет із 10 акцій;

— право на отримання дивідендів;

— інші права, передбачені статутом Товариства.

IX. Пільги засновників та акціонерів Товариства

Засновники мають переважне право на першочергове придбання акцій Товариства.

Рішенням загальних зборів акціонерів (протокол № 1 від 25 листопада 1993 року) власники акцій Товариства першої емісії мають право придбати акції другої емісії за номінальною вартістю.

X. Фактори ризику в діяльності емітента

Особи, які бажають придбати акції Товариства, повинні враховувати такі фактори ризику:

— негарантоване сплачування дивідендів, пов'язане з нестабільністю ринку;

— непослідовна економічна політика уряду України.

Продиктовано в номер

Повернення до президентства

За впровадження в Грузії інституту Президента висловився в інтерв'ю грузинському радіо Е.Шеварднадзе. «Держава відчуває потребу в сильному керівництві та конструктивній взаємодії законодавчої й виконавчої влади», — сказав він. На думку Е.Шеварднадзе, президентська влада може стати гарантом цілісності й безпеки держави. Грузинський лідер наголосив, що з цього питання, можливо, в країні буде проведено референдум.

Як у цивілізованій державі

У спокійній обстановці та без будь-яких значних інцидентів у Сальвадорі відбулися загальні вибори, перші після завершення збройного конфлікту в цій країні два роки тому. Кандидати дев'яти політичних партій боролися за пости Президента, віце-президента, за 82 депутатські місця в Законодавчих зборах, а також за 262 пости голів муніципальних рад і 20 мандатів в Центральноамериканському парламенті. За «цивілізованістю» виборчого процесу стежили 900 представників ООН, близько 3 тисяч іноземних спостерігачів та 17 тисяч уповноважених виборчою прокуратурою Сальвадору. За попередніми даними, перемогу в виборах здобула правляча Націоналістична республіканська спілка, за неї проголосувало 52,7 відсотка виборців.

В Узбекистані — наша «Батьківщина»

Святковий вечір з нагоди 180-річчя від дня народження Великого Кобзаря, влаштований українським культурним центром «Батьківщина», відбувся в залі ташкентського Інтерцентру. На адресу організаторів Шевченкових урочистостей надійшло поздоровлення зі святом Навруза від Президента Узбекистану І.Каримова. З привітанням до присутніх звернувся посол України в цій центральноазіатській країні В.Сметанін. На пропозицію голови правління культурного центру С.Мансурова вирішено вважати дату народження Тараса Шевченка днем заснування «Батьківщини» і щорічно його відзначати.

Здоров'я володаря — спокій у його державі

Стан здоров'я Президента Росії Б.Єльцина, який перебуває в короткочасній відпустці в Сочі, вкотре став темою дискусії російської опозиції та президентських структур. Попри офіційні заяви, що здоров'я Бориса Миколайовича не дає підстав для турбот, за словами прес-секретаря Президента В.Костікова, спроб дезинформації про нібито хворобу його шефа лише більшає.

Водночас у Сочі відбулася зустріч Б.Єльцина з прем'єр-міністром РФ В.Черномирдіним. На ній обговорювали питання формування російського бюджету, а також проблеми відносин Росії і Грузії.

Трагедія в бакинському метро

Як уже повідомлялося, сильний вибух стався на станції метро «20 січня» в азербайджанській столиці напередодні національного свята Навруз Байрами. Загинули десятки і отримали поранення близько ста чоловік. За попередніми даними, що надійшли з органів внутрішніх справ міста, причиною вибуху стала міна з годинниковим механізмом, закладена в одному з вагонів електропотягу.

За повідомленнями наших власних кореспондентів і зарубіжних інформагентств.

Подробиці

УСЕ ЗА ПЛАНОМ

Якщо щодо виборів в Україні ще звучать тільки прогнози, то в Казахстані депутати нового парламенту республіки вже готуються зайняти свої місця в залі засідань. Там вибори до Верховної Ради країни та місцевих представницьких органів відбулися на початку березня.

За новим виборчим законом уперше боротьбу за депутатські мандати вели політичні партії та громадські рухи, а також самовисуванці. За виборчими округами проходило 756 зареєстрованих претендентів на місця в парламенті. До Верховної Ради обрано 176 депутатів: 154 чоловіки і 22 жінки. Щодо національного складу, то тут розклад такий: 105 казахів, 49 росіян, 10 українців, 3 німці, 3 євреї, 1 узбек, 1 татарин, 1 інгуш, 1 кореєць, 1 поляк і 1 уйгур. 42 кандидати пройшли в парламент за держсписком, 75 висунуті громадськими об'єднаннями, 59 вибороли депутатські мандати шляхом самовисування.

У голосуванні взяло участь близько 75 відсотків мешканців Казахстану, що мають право голосу. Голова Центрвиборчкому заявив на одній з прес-конференцій, що порушення під час виборів були, але «це не дає підстав для хвилювання».

Ця думка казахстанського представника явно розходиться з оцінками виборів, що з'явилися в низці відомих зарубіжних видань чи прозвучали у висловлюваннях західних лідерів. Англійська газета «Дейлі телеграф», зокрема, відзначила, що спостерігачі на виборах у Казахстані зафіксували численні порушення в ході передвиборної кампанії, в тому числі й різке обмеження на презентацію кандидатів у засобах масової інформації та маніпуляції з правилами, щоб не допустити «небажаних» незалежних кандидатів до виборів.

Парламентські вибори в Казахстані зміцнили владу Президента Н.Назарбаєва, вважає багато хто з оглядачів. Однак вони можуть призвести до загострення стосунків з етнічним російським населенням республіки та Москвою через помітне прагнення казахстанського уряду мати парламент, де було б представлено більше казахів, що й сталося. В той час як казахське населення незначною мірою переважає російськомовне, становлячи 43 відсотки проти 36, у виборчих списках казахів була більшість — 75 відсотків, а росіян — 18 відсотків.

Коментуючи голосування, що відбулося в Казахстані, старший радник комісії з безпеки та співробітництва в Європі, що діє при конгресі США, Ю.Д.Еванс заявив по поверненні з Алмати, що вибори до Верховної Ради республіки мали серйозні недоліки у порівнянні з тим, що вважають демократичними виборами. «Під час підготовки та проведення виборів можна було помітити більше десяти проблем, які викликають стурбованість, — сказав Д.Еванс. — Загалом враження такі: вибори відбувалися в обстановці апатії та цинізму».

Одночасно американський представник відзначив, що все це не є засудженням Казахстану, який залишається цінним партнером США як у сфері економіки, так і політики, а лише конструктивною критикою. Однак хоч би які оцінки звучали, всі вони будуть «думками з приводу». Новий парламент у Казахстані сформований і готовий розпочати роботу. «Я сподіваюсь, що професіональна Верховна Рада працюватиме активніше, ніж попередня, і краще сприятиме просуванню економічних реформ, становленню правової системи незалежної держави, демократизації казахстанського суспільства», — заявив Президент Казахстану Н.Назарбаєв, не приховуючи задоволення від результатів виборів.

Сергій ДАНИЛЕНКО.

Проблеми

Мафіозний привіт з берегів Шпрее

Берлінці можуть тепер вважати себе за справжніх мешканців столиці. Парламент у Бонні схвалив, нарешті, закон, згідно з яким усі державні установи не пізніше як влітку 2000 року буде перенесено з Рейну на Шпрее.

Досі боннське лобі, яке не хоче переїжджати до Берліна, робило все можливе, щоб той переїзд відтягнути назовсім. Антиберлінська політична коаліція вигадувала всілякі аргументи, страхала громадян, що на переїзд потрібні величезні витрати — понад 50 мільярдів марок, а це призвело б до зростання податків. Але незалежна комісія експертів підрахувала, що це обійдеться тільки в 20 мільярдів.

З огляду на такий розвиток подій українці в Берліні, а також у Бонні та Кельні задумалися, чи варто було Україні купувати будинок для посольства за грубі гроші, і то не в самій сьогоднішній німецькій столиці, а за 25 кілометрів від неї, у Ремагені. Хто ж як туди їздитиме у справах — запитують також німці, яким доведеться вирушати в дорогу по візи в Україну. Можна було б взяти приміщення під посольство в оренду в Бонні, а будинок купити в Берліні. До речі, весь комплекс колишнього радянського посольства на центральній берлінській вулиці Унтер ден Лінден зайняла Росія і навіть не думає ділитися з іншими. Водночас українське представництво тулиться у двох кімнатах і то небезплатно.

Що знають про Україну на берегах Шпрее?

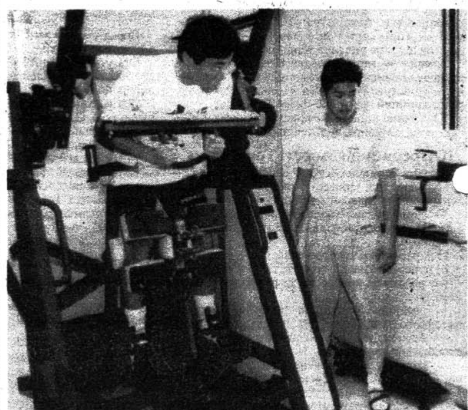
З'ясовується, тут ще роботи непочатий край. Скажімо, нещодавно в Берліні відбулася щорічна міжнародна біржа туризму. На неї прибуло 50 тисяч підприємців приватного і державного туризму — від Канади і Сполучених Штатів до Тунісу й Марокко, від Китаю й Росії до Португалії та Мальти. Від західних спеціалістів можна було почути таке: доки в Україні не буде належного сервісу у готелях, доки там тарабанитимуть «блатні» оркестри, що не дають можливості спокійно відпочити, доки не буде дешевого, але зручного транспорту, доки не з'являться сучасні аеропорти, доти не можна говорити про туризм у нашій державі.

Але було б неправдою сказати, що української присутності на Шпрее зовсім немає, крім відділу посольства і наукових стажерів. Є, та ще й в особі української мафії. Куди колись прибували гетьмани з політичними планами, науковці з ідеями, купці з товаром, тепер приїжджають мафіозі з накраденими грішми і зброєю. На підтвердження цих слів — недавній випадок, коли два угрупування українських злочинців не поділили між собою 86 мільйонів доларів. Німецькій поліції вдалося знешкодити «джентльменів удачі» ще до того, як вони розв'язали б війну. Біда тільки, що поліція не знайшла «прихватизованих» мільйонів доларів, які вже нібито для так званого «чищення» опинилися аж у Африці.

Богдан ОСАДЧУК.

Берлін.

Техніка

Комп'ютер вчить ходити

Перші кроки дитини сприймаються членами родини як неабияке свято, на яке так довго чекали, вираховуючи і прогнозуючи, коли маленьке має нарешті піти саме. Кожний з родичів упевнено заявляє, що саме він доклав найбільше зусиль, щоб ще одна людина у світі навчилася ходити.

На знімку: удвічі більша радість, коли до людини вдруге повертається здатність рухатися самостійно. Японська компанія «Міцуї Кайдзіо» розробила універсальний тренажер, що допомагає реабілітації людей, які тимчасово через хворобу втратили можливість вільно володіти ногами, руками чи шиєю. Нове медичне обладнання дає змогу під керівництвом лікаря відпрацьовувати кілька десятків видів рухів, за темпом і якістю виконання яких стежить комп'ютер.

Фото ІТАР-ТАРС.

Справи кримінальні

Не беручи до уваги чин злодія

Тимчасово обезглавлено злочинний світ Киргизстану. Тут затримано місцевого авторитета республіканського масштабу на прізвисько Азіз, єдиного у країні «злодія в законі», «коронованого» нещодавно кримінальними елементами на лідерство серед них.

Азіза — місцевого мешканця, взяли разом з чотирнадцятьма його спільниками, членами одного з найбільших злочинних угруповань. Воно тримало під контролем багато комерційних структур. Більшість членів банди, пошук і затримання яких триває, за національністю — чеченці.

Євген ДЕНИСЕНКО.

Бішкек.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України. Видавець — Президія Верховної Ради України. 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Перший заст. головного редактора А. ГОРЛОВ. Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о. заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, С. ПРАВДЕНКО (головний редактор), Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44. ♦ Рукописів не повертаємо. ♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець. ♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. ♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 315515.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311053.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».